БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 112 (7112)
МАЙН 13
ПЯТНИЦА
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Бүхы арга боломжонуудаа дүүрэнээр ашаглаха

Коммунистическэ партии, Советскэ правительствын сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро Эхэ оронойгмнай социалистическэ экономико үзэгдөөгүй түргэн темпээр хүгжэжэ байна. Арадай ажахын бүхы амжалтануудай үндэһэ һуури болохо хүндэ промышленностьда саг үргэлжын анхарал оролсолго хандуулагдана, жэл бүхэндэ гүрэнэй үргэдхэлгэдэ ехэхэн мүнгэн зөөри һомологдоно.

Имагтал хүндэ промышленностиинаа туйлалтануудта түшэглэн, ажалшадай улам үргажа байгаа материальна эрилтые гүйсэдөөр хангахын тулада социалистическэ хүдөө ажахые эрид шууд хүгжөөхэ зорилго бүхы советскэ хүнүүдэй урда табигдаһхай. Эгээл энэ үедэ оронойгмнай промышленность илангаяа хүдөө ажахын машина зэмсэгүүд болон бусад хэрэгсэлнүүдые олоор бүтээн гаргаха зэргэтэй. Промышленна түрүү предприятинуудай коллективүүд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүйгөөр, продукци үйлэдбэрилхэ гүрэнэй түсэбые саг үргэлжэ болзорһоонь урид дүүргэнэ.

Тэрэ тоодо манайшье республикын промышленна түрүү коллективүүд табадахи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Улан-Удын мяха-консервын комбинадта үйлэдбэрилэгдэһэн консервэнүүд, колбасна зүйлнүүд гансахан республика доторнай бэшэ, харин бусад областьнуудай ажалшадта элбэгээр эльгээгдэнэ. Эндэхи цех бүхэн продукци үйлэдбэрилхэ һарын, квартальна түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэдэг. Комбинадай консервнэ, колбасна заводууд мүрысөөндэ түрүүлжэ ябадаг. Тэрэшэлэн сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд жэлэй жэлдэ үйлэдбэриин шэнэ шэнэ амжалта туйлана. Эндэ табанжэлэй түрүүшүүлэй тоо улам олошорно, коллектив дээшэлүүлэгдэһэн уялгаяа саг болзор соонь дүүргэжэ байна. Квартал бүхэндэ хэдэн мянган метр сэмбэ түсэбһөө гадуур нэхэгдэһэн байдаг.

Эдэ предприятинууд хайшан гээд иимэ амжалта туйланаб гэжэ хараха болоо һаа, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ тэмсэдэг, тэрэниие үйлэдбэриингөө гол ухала асуудалнуудай нэгэн гэжэ тоолодог байна. Юрын хүдэлмэришэнһөө эхилээд инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хүрэтэрөө ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө бүхы арга боломжоёо хэрэглэнэ. Тиин продукци үйлэдбэрилхэ түсэбые һара бүхэндэ заатагүй дүүргэжэ, үлүүлэн дүүргэдэг байха юм.

Гэбэшье, иимэ амжалта республикымнай промышленностиин бүхы предприятинууд дээрэ туйлагдадаггүй байна. Предприяти бүхэнэй доторой арга боломжонууд, резервнүүд бүрэд дүүрэнээр хэрэглэгдэнэгүй. Зарим олон предприятинууд һарын, кварталай түрүүшын хахадта графигай дүүргэлтые наринаар сахягүй, тэрэһээ хоёрдохи хахадтань ехээр шахаха, тэбдэхэ ябадал гаргана. Хүдэлмэришэдэй сагһаа үлүүгээр ажаллаха ушарнууд али олон үзэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ хадаа предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө һулаар тэмсэдэг байһые гэршэлнэ.

Улан-Удэ городто байрын хэдэн дабхар гэрнүүд, магазинууд, больница, Культурын байшангууд олоороо баригдажа байна. Эдэ барилганууд хирпиисэ болон барилгын бусад хэрэгсэлнүүдээр дуталдадаг дээрэһээ түсэбөөр хараалагдаһан саг болзор соогоо дүүргэгдэнэгүй. Дээдэ-Берёзовкын хирпиисын заводуудта ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө һулаар тэмсэдэг дээрэһээ городой барилганууд хирпиисээр дуталдаад, хүдэлмэреэ таһалдуулха баатай болодог. Городуудтахи, мүн аймпромкомбинадуудай хирпиисын заводуудта ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар асуудал ёһотойгоор шиидхэгдэнэгүй, хирпиисэ үйлэдбэрилгэ ба галдалга дээрэ суута мастер Дувановай хүдэлмэриин дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэгдэнэгүй.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ предприятиин хүтэлбэрилэгшэд гол анхаралаа табиха ёһотой. Юуб гэхэдэ, тус асуудалые шиидхэнгүйгөөр продукци үйлэдбэрилгөөр гүрэнэй түсэбые саг болзор соонь дүүргэхын аргагүй. Тиимэһээ предприятиин бүхы резервнүүд, арга боломжонууд ашаг туһатайгаар хэрэглэгдэхэ ушартай. Хүдэлмэришэн бүхэн барижа байһан станогоо, машинаяа дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха уялгатай. Тэрэнэй тулада предприяти бүхэндэ техническэ һуралсал эмхидхэжэ, хүдэлмэришэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ, түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые һайнаар шудалха хэрэгтэй. Тиигээл хадаа машина зэмсэгүүдээ зүбөөр ашагладаг, үйлэдбэри дээрэ шэнэ технологи шадамараар хэрэглэдэг болохо байнабди. Үйлэдбэри дээрэ голодоһо гаргаха ябадалые усадхалга хадаа ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ туһалдаг байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ предприяти бүхэнэй техническэ шалгалтын таһагууд бүтээгдэһэн детальнуудай, продукциин гансахан шанарые шалгаад лэ байхагүй, харин голодоһо гаргаха ябадалтай тэмсэхэ, мүн металл болон бусад хэрэгсэлнүүдые гамтайгаар гаргашалха талаар хүдэлмэришэдэй дунда тусхай ажал ябуулха зэргэтэй.

1955 он — табадахи табанжэлэй һүүлшын жэл. Промышленна предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэридөө эрид хубилалта хэжэ, коллективэйнгээ продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид заатагүй дүүргэхэ ябадал хангаха ёһотой. Предприятинуудай партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинууд хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлжэ, үйлэдбэри дээрээ ажалай түрүү аргануудые шадамараар хэрэглэхэ ябадал туйлаха, ажалай журам шангадхаха уялгатай. Ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлжэ, продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэхэ гээшэ республикымнай предприятинуудай хүдэлмэришэдэй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна табадахи конференци

Майн 10-да А. Е. Корнейчугай даргалдэхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилээ. И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Москвагай автомобильна заводой мастер Гришин, тракторна бригадын бригадир Емельянчук, СССР-эй арадай артист Образцов, Куйбышевгидростройн экскаваторшигуудай бригадир Санников, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай ветеран, Эльба дээрэ уулзалгада хабаадаһан Самчук, ...-герой Афанасьева, Латвийска ССР-эй Наукануудай академиин президент Я. Пейве, Украинын Черниговска областиин Кировэй нэрэмжэтэ колхозой агроном Мыкытей гэгшэд үгэ хэлээ.

Ломоносовой нэрэмжэтэ гүрэнэй Москвагай университедэй зүгһөө академик С. Соболев конференциие баяр хүргэшалһан байна.

Майн 11-нэй үглөөнэй заседаниие нээхэ зуураа, эб найрамдал хамгаалха Украинска республиканска комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Семенко Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй делегаци Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүд Эрвин Эккерт ба Альфредо Варел гэгшэдэй составтайгаар конференцидэ ерээ гэжэ мэдээсэбэ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй түлөөлэгшэдые суглаагшад халуунаар угтаа.

Московско областиин Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Генералов, Таджикска ССР-эй арадай артистка Халифа Мавлянова, Московско ба бүхы Русиин патриарх Алексий, поэт Лев Ошанин, Кировэй нэрэмжэтэ үргэлгын-транспортна түхеэрэлгын Ленинградска заводой токарь-карусельщик Лепилин, «Северный полюс-4» гэжэ мүльһэн дээрэхи станциин начальник Толстиков, үрэмдэн малталгын мастер Пирмамед Халидзия, эб найрамдал хамгаалха Армянска республиканска комитедэй түрүүлэгшэ Наири Зарьян, эб найрамдал хамгаалха Сталинградска областной комитедэй түрүүлэгшэ профессор Полянцев, уранзохёолшо Софронов, советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй түрүүлэгшэ Романовский, Украинска уранзохёолшо Бажан болон бусад үгэ хэлээ.

Конференци хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

(ТАСС).

Шэнэ урьһаламжа захилга ажалшадай политическэ ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна

* * *

Улан-Удын Ленинэй орденто ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд болон албахаагшад СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа (1955 оной гаргалга) гаргаха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые һайшаан угтажа, энэ урьһаламжые эдэбхитэйгээр захижа эхилбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Котельнэ цехын хүдэлмэришэд: К. И. Назаренко, А. И. Убсева, В. Ф. Мирошник гэгшэд урьһаламжа захижа байна. Баруун гарһаа урьһаламжа захиюулха түлөөлэгшэ С. И. Козлов

А. Мантаевай фото.

Ажалшадай үндэр дэбжэлтэ

Гүрэнэй шэнэ урьһаламжа гаргаха тухай правительствын тогтоолой майн 11-нэй үдэшэ радиогоор дамжуулагдамсаар Кяхта городой предприятинууд ба эмхи зургаануудаар хаа хаанагүй ажалшадай митинг, суглаанууд болобо. Автотранспортна конторын, культурно-гэгээрэлэй һургуулиин коллективүүдтэ урьһаламжа тараалга хоёрхон часай турша соо дүүрэбэ. Эндэ шофёрнууд Михаил Игумнов, Марк Пестеров болон бусад бүхэли һарынгаа салингаар шэнэ урьһаламжа захиба.

Тэрэшэлэн аймагай колхозууд болон МТС-үүдтэ урьһаламжа тараалга айхабтар ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэргэгдэжэ байна. Ажалай һүүлээр Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи комплексно бригадын полевой стан дээрэ ехэ митинг боложо, урьһаламжа захилга үнгэргэгдэбэ. Бригадир нүхэр Суровцев урьһаламжые 500 түхэригтэ түрүүлэн захиба. Удаань бригадын түрүү колхознигууд Синюшкин, Суетин, Сунграпов, Королев болон бусад 200—300 түхэригтэ урьһаламжа захяад, мүнгөө тэрэ дороо үгэбэ.

Погранична МТС-эй 2-дохи бригадын бригадир нүхэр Демидов урьһаламжа захяад, иигэжэ хэлэбэ:

—Гүрэндөө манай урьһалһан мүнгэн хадаа хариин капиталай хархис доболгоһоо амгалан ажалыемнай аршалан хамгаалха, ажаһуудалыемнай саашадань һайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдаха юм. Тиимэ хадань би шэнэ урьһаламжа гаргаха тухай правительствын тогтоолые халуунаар угтажа, 500 түхэригтэ урьһаламжа захяад, урьһаламжые бүгэдөөрөө захижа абахые уринаб.

Һүүлээрнь үгэ хэлэһэн залуу колхозница Татьяна Корчанова иигэжэ мэдүүлбэ:

—Парти, правительствын анхарал оролдолгодо бидэнэр гансашье мүнгэн урьһаламжаараа харюусаха бэшэ, мүн ажалайнгаа бүтээсые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлжэ, тарилгын хүдэлмэридэ шэнэ амжалтануудые туйлаха ёһотойбди. **А. Нагаслаев.**

Нэгэн һаналтайгаар дэмжэбэ

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1955 оной Гүрэнэй урьһаламжые гаргаха тухай ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой радиогоор дамжуулагдахатай сасуу республикын томохон предприятинуудай нэгэн болохо мяха-консервын комбинадай һүниин халаанай хүдэлмэришэд улаан буландаа сугларжа, митинг болобо.

Консервын заводой хүдэлмэришэн нүхэр Ерофеев үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ:

—Энэ гаргагдаһан урьһаламжа хадаа манай ороной ажалшан арадай ажабайдалые улам һайжаруулха, мүн СССР-эй арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ зорюулагдана. Тиимэһээ бидэнэр энэ тогтоолые айхабтар ехэ баяртайгаар угтан дэмжэнэбди.

Холодильна цехын хүдэлмэришэн Третьяков, слесарь Докунин, ВЛКСМ-эй комбинадай комитедэй секретарь Мяконькая гэгшэд үгэ хэлэхэ зуураа:

—Бидэнэр урьһаламжа эмхитэйгээр захижа, парти, правительстводаа заха хизааргүй дуратай байһанаа политическэ эдэбхеэ үшөө дахин гэршэлээ,—гэжэ уряалба.

Эндэхи хүдэлмэришэд ажалайнгаа бүтээсые бүри дээшэлүүлжэ, июнь һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

Комбинадай һүниин халаанай 1000 гаран хүдэлмэришэд шэнэ урьһаламжа захиба.

А. Шестаков.

Хүдэлмэришэдэй митинг

Үсэгэлдэр Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой бүхы цехүүдээр «СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа (1955 оной гаргалга) гаргаха тухай» ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые радиогоор соносхоһоной һүүлээр митингнүүд болобо.

Кузнечнэ цехын улаан булан соо болоһон хүдэлмэришэдэй митингые цехын партийна организациин секретарь нүхэр Рябин нээбэ. Нүхэр Рябин советскэ гүрэнэй урьһаламжын удхашанар тухай тобшоор хэлэжэ үгэбэ. Удаань үгэ абаһан пневматическа балтын машинист нүхэр Белкин иигэжэ хэлэбэ:

—Манай ороной экономикын үндэһэ һуури болгошо хүндэ индустриие хүгжөөлгэдэ манай урьһаламжа ехэ нэмэри болохо байна. Тиимэһээ һарынгаа салинда урьһаламжа захинаб. Минии жэшээгээр бултадаа урьһаламжа захихыетнай уряалнаб.

Тэрэнэй һүүлээр халаанай мастернууд нүхэд Посудин, Афанасьев гэгшэд үгэ хэлэбэ. Тэдэнэр Советскэ правительствын гаргаһан 1955 оной гүрэнэй урьһаламжые һайшаан дэмжээд, манай халаанай хүдэлмэришэд нэгэн хүн шэнгеэр урьһаламжа захиха байха гэжэ найдуулба.

Митингын дүүрэһэнэй һүүлээр урьһаламжа захилга эхилбэ. Түрүүлэн машинист Белкин, хүдэлмэришэд Колесников, Орефьев ба бусад урьһаламжа захиба. Энэ цехын хоёрдохи халаанай хүдэлмэришэд СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжые бултадаа захиба.

П. Чебунин.

Эдэбхитэйгээр захиба

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1955 оной Гүрэнэй урьһаламжые гаргаха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолтой дашарамдуулан, майн 12-ой үглөөгүүр Улан-Удын багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ институдай коллективэй суглаан болобо.

—Энэ урьһаламжа манай ороной арадай ажахые, культурые саашадань хүгжөөхэ, мүн советскэ арадай ажабайдалые бүри һайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдана,—гэжэ институдай биологиин кабинедые даагша М. Михайлова хэлэнэ. — Тиимэ һэн тула бидэнэр шэнэ урьһаламжа захилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ёһотойбди.

Хэдэн хүнэй үгэ хэлэһэнэй һүүлээр институдай хүдэлмэрилэгшэд шэнэ урьһаламжые эдэбхитэйгээр захиба.

Б-Д. Батуев.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа (1955 оной гаргалга) захюулгада профсоюзна организацинуудай хабаадалга тухай

Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр советскэ арад экономическа ба культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудта элитэ ехэ шэнэ амжалтануудые туйлаа. Ажалай бүтээсые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлһэнэй үндэһөөр 1954 оной түсэб амжалтатайгаар дүүргэдээ. Бүхы промышленностиин валовой продукци 1950 онойхитой сасуулхада 65 процент ургаа.

Машинна томо промышленностиие бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, ороноо электрификацилха тухай агууехэ Ленинэй һургаалые хүтэлбэри болгон, Коммунистическэ парти арадай бүхы ажахын ба манай Эхэ ороной өөрыгөө хамгаалха дабагдашагүй хүсэ шадалай бата үндэһэ һууринь болоһон, советскэ арадай ажана байдалай хэлбэришэгүйгөөр һайжаралгын эшэ үндэһэниинь болоһон хүндэ индустриие саашадань дэбжээлгые урдынхи мэтэ өөрынгөө гол зорилго гэжэ тоолоно. Манай орон дотор металл, машинануудые ба электроэнерги үйлэдбэрилгэ жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ, шулуу нүүрһэ ба нефть малтан абалга ургана.

Хүндэ индустри дэбжээһэнэй үндэһөөр парти болбол арадай хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгые саашадань хэлбэришэгүйгөөр ехэдхэхэ, социалистическэ хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые дэбжээхэ байна. Хүн зондо хэрэгтэй эдеэ хоолой зүйлнүүдые, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностьда хэрэгтэй түүхэй эд үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ үргэн программа хараалһан КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүд энээниие гэршэлжэ үгэнэ.

Манай ороной ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүдые патриотическа омогорхолтойгоор угтаа. Гүрэнэй засагай дээдэ орган хадаа советскэ гүрэнэй эб найрамдалда дуратай политикые харуулһан ба социалистическэ экономикые саашадань дэбжээлгэдэ зорюулагдаһан СССР-эй 1955 оной Гүрэнэй бюджедые хаража үзөөд баталһан; Советскэ правительствын гадаадын политикые зүбшэн хэлсээд, нэгэн һаналаар һайшааһан байна.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй Президиум СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй шэнэ урьһаламжа (1955 оной гаргалга) гаргаха тухай ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые халуунаар дэмжэн һайшаана. Энэ урьһаламжа урдынхи урьһаламжанууд мэтэ арадай бүхы ажахын хүсэ шадалай ургалтын ба бэхижэлгын үндэһэ һууринь болоһон хүндэ индустриие саашадань хүгжөөлгэдэ, хүдөө ажахые, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиие дэбжээлгэдэ, советскэ арадай ажана байдалые һайжаруулгада, манай Эхэ ороной өөрыгөө хамгаалха хүсые хангалгада туһалха байна.

ВЦСПС-эй Президиум болбол шэнэ урьһаламжа нэгэн һаналтайгаар захихыень профсоюзуудай бүхы гэшүүдые, промышленность, транспорт, хүдөө ажахын болон барилгын эрэгтэй, эмэгтэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдые, инженернүүд, техничүүд болон албахаагшадые, наука литература болон искусствын хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы ажалшадые уряална.

ВЦСПС-эй Президиум болбол СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжые (1955 оной гаргалга) захилгада эдэбхитэйгээр хабаадахыень, шэнэ урьһаламжын удхашанар ба условинууд тухай ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэриие хүдэлмэришэд, албахаагшад болон интеллигенциин дунда, бүхы ажалшадай дунда үргэнөөр ябуулжа, ажалай бүтээсые шэнээр дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин түсэбүүдые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэжэ, коммунистическэ байгуулгада шэнэ амжалтануудые туйлаха хэрэгтэ тэдэниие элсүүлхыень бүхы профсоюзна организацинуудта дурадхана.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй Президиум болбол профсоюзуудай гэшүүд, бүхы ажалшад Гүрэнэй шэнэ урьһаламжа нэгэн һаналаар захижа, өөһэдынгөө патриотическа уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ, тиин манай социалистическэ Эсэгэ оронийе саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулха байха гэжэ батаар этигэжэ байһанаа мэдүүлнэ.

ВЦСПС-эй Президиум.

Гүрэнэй шэнэ урьhаламжа

А. ЗВЕРЕВ, СССР-эй Финансын министр.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьhаламжа (1955 оной гаргалга) гаргаха тухай Правительствын тогтоолые советскэ арад ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Шэнэ урьhаламжаhаа ороhон мүнгэн зөөри арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ, арадай ажабайдалай материальна болон культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулгануудта гаргашалагдаха, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлгэдэ туhалха юм гэжэ советскэ хүнүүд мэдэнэ.

Коммунистическэ партиин болон правительствын хүтэлбэреэр Советскэ Союзай арадууд коммунистическэ общество байгуулха замаар урагшаа найдамтайгаар дабшажа ябана. Коммунизм байгуулха тэмсэлдэ социалистическэ промышленность, нэн түрүүн хүндэ индустри шиидхэхы үүргэ дүүргэдэг байна. 1950 оной-хитой сасуулхада 1955 ондо промышленна продукциие бүтээн гаргалга 80 процентээр ехэ болохо. Хүндэ промышленностиин продукци бүтээн гаргалга энэ табанжэл соо бүри ехэ боложо байна. Энэ хадаа промышленностиин талаар табанжэлэй түсэбэй болзорhоо урид дүүргэгдэхэ байhые харуулна.

Хүдөө ажахын бүхы hалбаринуудые, түрүүшын ээлжээндэ ороохо таряа үйлэдбэрилгые ба малажалые эрид ехээр хүгжөөхэ талаар партиин, правительствын зохёоhон программа амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Ойрын 5—6 жэл соо ороохо таряанай валовой суглуулгые жэл бүри 10 миллиард пүүд, малажалай гол продуктнуудые үйлэдбэрилгэ хоёр—хоёрhоо үлүү дахин ехэ болгохо зорилго КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум табиhан байна.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ шэнэ ба боро газар ашаглалга тон ехэ үүргэ дүүргэхэ юм. 1956 ондо шэнээр ашаглагдаха газарай талмай 28 — 30 миллион гектар болгогдохо юм. Таряанай талмайн иимэ ургалга Франци Итали хоёрой таряалангай бүхы талмайтай тэн сасуу болоно. Техническэ культурануудые, хартаабха, овощь, мяха, hү, үндэгэ ба ноохо үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ талаар энэ жэлдэ ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

Социалистическэ экономикын хүгжэhэнэй үндэhөөр арад зоной байдалай хэмжээн дээшэлнэ, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай бодото салин хүлhэн, колхозно таряашадай олзо доход дээшэлнэ. Гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаандахи эд бараанай розничо сэнгэй нэгэнтэбэшэ химдарhанай эсэстэ мүнөө үедэ арад зон промышленна эд бараа болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые 1947 онойхидо орходоо 2,3 дахин доогуур сэнгээр худалдажа абана. Арадай хэрэглэлэй эд бараанай ба эдеэ хоолой зүйлнүүдэй гүрэнэй розничо сэн табадахи табанжэлэй дүрбэн жэл соо 25 процентээр химдарhан байна. Тиигэжэ табадахи табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаhан даалгабари болзорhоо урид, дүрбэн жэл соо дүүргэгдээ. Хүдөө ажахын товарна продукциин ехэ болоhоной, мүн хүдөө ажахын продукцинуудай гүрэнэй бэлэдхэлэй болон худалдан абалгын сэнгэй дээшэлhэнэй ашаар колхозууд болон колхознигуудай мүнгэн олзо нилээд ехэ болоо. Колхозууд болон колхознигууд гүрэндэ тушааhан ба худалдаhан продукцинингаа түлөө 1953 ондо 12 миллиард, 1954 ондо 25 миллиард түхэриг 1952 онойхидо орходоо ехээр абаа.

1955 ондо советскэ арадай байдалай материальна болон культурна хэмжээн улам саашадаа ургаха юм. Нёдондонойхитой сасуулхада национальна доход 10 процентээр ехэ болохо. Хүдэлмэришэд болон албахаагшадай салин хүлhэнэй фонд, таряашадай натуральна болон мүнгэн олзо ехэ болохо, гэр байрын барилга үргэдхэгдэхэ юм.

1955 ондо арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбые дүүргэхын тулада арадай ажахыда бии байhан материальна, ажалай ба мүнгэнэй резервнүүдые бултыень элсүүлхэ хэрэгтэй. Арадай ажахын бүхы дээрээ саашадаа хүсэтэ ехээр хүгжэхэдэ, арадай материальна ажанабайдалые ба культурые дээшэлүүлхэдэ, оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха шадабарине бэхижүүлхэдэ шухала болохо мүнгэ зөөреэр гүрэнэй 1955 оной бюджет хангана. Арадай ажахые хүгжөөлгэдэ бюджедhээ 222,3 миллиард түхэриг, тиихэдэ предприятинууд болон ажахын организацинуудай хэрэглэмжэдэ өөhэдынь мүнгэ зөөритэйгээ хамта дээрээ 335,2 миллиард түхэриг гаргашалагдаха байна. Энээнэй ехэнхи хубинь 163,6 миллиард түхэриг металлургическа, шулуу нүүрhэнэй, нефтяной промышленностиие, электростанцинуудые, машина бүтээлгые ба хүндэ промышленностиин бусад hалбаринуудые саашадань хүгжэлгэдэ зорюулагдаха юм. Хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиие хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ мүнгэ зөөри гаргашалагдахаар хараалагдана.

Хүдөө ажахыда бюджедhээ нилээд ехэ мүнгэн гаргашалагдаха байна. Тэрэнь 55,1 миллиард түхэриг, тиихэдэ, предприяти болон ажахын организацинуудай өөhэдынь мүнгэ зөөритэй хамта дээрээ 65,2 миллиард түхэриг хүдөө ажахыда гаргашалагдаха байна. Хүдөө ажахые тракторнуудаар, комбайнуудаар болон бусад машинаар бүри ехээр хангахын тулада МТС-үүдые болон совхозуудые бэхижүүлхын ба тэдэниие шэнээр байгуулхын тулада нилээд ехэ мүнгэн зөөри гаргашалагдаха. Шэнэ ба боро газар элдүүрилгэдэ 11 миллиард түхэриг hомологдоо. Хүдөө ажахын банкнууд 5 миллиард үлүүтэй түхэриг, тэрэ тоодо малай байрануудые барилгада, фермэнүүдые механизацилгада 2550 миллион түхэриг, электростанцинуудые барилгада ба колхозуудые электрификацилгада 250 миллион түхэриг, минеральна утэгжүүлгэнүүдые худалдан абалгада 300 миллион түхэриг колхозууд болон колхознигуудта удаан болзороор зээлеэр үгтэхэ байна.

Социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудта гаргашанууд жэлhээ жэлдэ ехэ болоно. Энэ жэлдэ 1954 онтой сасуулхада, 5 миллиард түхэригөөр ехэ гэхэ гү, али 147 миллиард түхэриг социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудта гаргашалагдаха байна. Гэгээрэл ба культурада 68.5 миллиард түхэриг, элүүрые сахилгада ба физическэ культурада 30,5 миллиард түхэриг гаргашалагдаха. 1955 ондо дунда hуралсал үргэдхэгдэхэ, техническэ hургуулинууд олон болохо, наукын саашанхи хүгжэлтэ хангагдаха, больница, нарайлгын гэрнүүд, амбулаторинууд болон элүүрые хамгаалгын бусад эмхи зургаанууудай тоо олон болохо байна.

СССР-эй гүрэнэй бюджет ажахын ба культурна амгалан байгуулалтын бюджет мүн гэжэ эдэ бүгэдэ гэршэлнэ. Советскэ правительствын эрид шууд бэелүүлдэг гадаадын политика, арадуудай хоорондохи хании барисаае бэхижүүлгын ба эб найрамдалай политика бюджет соо харуулагдана.

Гэхэ зуура, США-гэй хархис бүлэг ноюрнуудаар толгойлогдоhон империалистическэ гүрэнүүдэй зүгhөө шэнэ дайнда элитээр бэлэдхэжэ байhыень Советскэ Союз хараадаа абангүй байжа шадахагүй. Иимэ ершон байдалда Советскэ гүрэн болбол манай арадай амгалан ажабайдалые найдамтайгаар хамгаалагша Хэбсэгтэ хүсэнүүдые улам нарижуулан hайжаруулха, өөрыгөө хамгаалха шадабарине саашадаашье дээшэлүүлхэ байна. Энэ жэлдэ оронойнгоо өөрыгөө хамгаалгада зорюулагдаhан гаргашанууды 112,1 миллиард түхэриг хэмжээтэйгээр СССР-эй Верховно Совет баталба.

Советскэ бюджедэй гаргашанууд гол түлэб социалистическэ предприятинууд ба организацинуудhаа ородог доходуудай мүнгөөр түлэгдэнэ. Ниитын үйлэдбэриин түргэн ургалтань гүрэнэй доходуудые ехэдхэхэ бата бэхи үндэhэ hуури болоно. 1955 ондо гүрэнэй предприятинууд ба кооперативна организацинуудhаа тон ехэ мүнгэн орохо юм. Энэнь 500 миллиард шахуу түхэриг —бюджедэй бүхы доходуудай 84 гаран процент болоно. Тиихэдэ хүн зонhоо абтаха налогууд Советскэ бюджедэй доходууд соо багахан hуури эзэлнэ (1955 ондо — 8,2 процент).

Гүрэнэй урьhаламжануудые захижа хүн зоной hайн дураараа оруулдаг мүнгэ зөөри хадаа СССР-эй Гүрэнэй бюджедэй доходуудай нэмэлтэ эшэ үндэhэнүүдэй нэгэниинь болоно. Арадай ажахые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ зорилгонуудые, мүн оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха шадабарине саашадань бэхижүүлхэ шухала байhаниие хараадаа абажа, хүн зоной дунда захилгаар тараагдадаг урьhаламжануудhаа орохо мүнгэ зөөриие 1954 онойхитой сасуулхада ехэ болгохо гэжэ бюджет соо хараалагдаба.

Советскэ гүрэнэй урьhаламжанууд хадаа бодото арадай урьhаламжанууд мүн. Тэдэнэр арадта, амгалан байгуулалтын хэрэгтэ зорюулагдана. Тэдэнэр үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүгжөөлгэдэ, оронной ниитын баялигуудые ехэдхэлгэдэ туhална.

Ажахын ба культурна байгуулалтын түсэбүүдые дүүргэлгэдэ туhалхатаяа хамта, советскэ гүрэнэй урьhаламжанууд облигаци захигшадта материальна нилээд ехэ ашаг олзо үгэдэг байна. Гансахан дүрбэдэхи табанжэлэй турша дотор ажалшад урьhаламжануудаар 17 миллиард шахуу түхэриг, тиихэдэ табадахи табанжэлэй дүрбэн жэлэй туршада — 31,6 миллиард түхэриг абаба. Арад зон 1954 ондо урьhаламжануудhаа 10,2 миллиард түхэриг шүүhэн байгаа hаа, 1955 ондо 12,2 миллиард түхэриг шүүхэ байна.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй шэнэ урьhаламжа 20 жэлэй болзортойгоор гаргагдаба. Урда урдын урьhаламжануудтал адляар, шэнээр гаргагдаhан урьhаламжа хадаа шүүбэритэ урьhаламжа мүн: бүхы доходынь шүүбэринүүд болгогдон түлэгдэхэ ба жэлэй хоёр процент болохо байна.

Гүрэнэй шэнэ урьhаламжа хадаа hайн дуранай принципые нарин шангаар сахижа предприятинууд, МТС-үүд, колхозууд, совхозууд, олзоборилгын артельнууд, домоуправленинууд болон бусад организацинуудта — арад зоной дунда захилгаар тараагдана.

hара соо 700 түхэриг хүрэтэр салин хүлhэ гү, али мүнгэн тэдхэмжэ абадаг хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай ба сэрэгэй алба хэгшэдэй дунда захилга гурбан неделиин салингай хэмжээтэйгээр, 700 түхэригhөө дээшэ салин абагшадай — hарын салин хүлhэнэй хэмжээтэйгээр ябуулагдана. Дурсагдаhан хэмжээнүүдhээ ехээр урьhаламжа захилгые предприятинуудай, эмхи зургаануудай ба финансова органуудай абахань хоригдоно. Гэхэ зуура, ехэ салин хүлhэ абадаг хүдэлмэришэдтэ (hара соо 2000 гаран түхэриг салин хүлhэ абадаг гү, али бусад олзо олодог хүнүүдтэ) hарын салингай хэмжээгээр захилга хизаарлажа болохогүй. Иимэ салинтай хүдэлмэрилэгшэдэй дуратай байгаа hаань, ехэ хэмжээтэйгээр захилга хэхые зүбшөөгдэнэ.

Гүрэнэй предприятинуудай, организацинуудай болон эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд, албахаагшад, мүн олзоборилгын артельнуудэй ба инвалидуудай артельнүүдэй гэшүүд хүдэлмэрилдэг газартаа бухгалтераар дамжуулан өөhэдынгөө захилга түлэнэ. Түрүүшын түлэбэри 1955 оной майн хоёрдохи хахадай салин хүлhэнhөө абтаха, hүүлшын түлэбэри—1956 оной мартын нэгэдэхи хахадай салин хүлhэнhөө абтаха байна. Хүдэлмэрилдэг газараа hэлгэhэн байгаа hаа, хүдэлмэришэд ба албахаагшад хүдэлмэрилжэ байhан газартаа шэнээр захиха эрхэтэй байна.

Таряашад урьhаламжа эрхилдэг хүдөөгэй Соведүүдэй түлөөлэгшэдөөр дамжуулан захилгаяа гар мүнгөөр гү, али 1956 оной мартын 15 хүрэтэр hубарюулан түлэхэ болоно.

Урьhаламжа захилга ба урьhаламжын мүнгэ суглуулга — гүрэнэй шухала хэмжээ-ябуулга мүн. Партийна болон советскэ организацинууд, профсоюзуудай, комсомольско организацинуудай ба бүхы олониитын туhаламжатайгаар ниитэ-ойлгуулламжын ба эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулха ёhотой. Шэнэ урьhаламжые гаргалга оронной ажахые саашадань хүгжөөлгэдэ, советскэ арадай ажана байдалые дээшэлүүлгэдэ, оронной өөрыгөө хамгаалха шадабариие бэхижүүлгэдэ туhалха юм гэжэ агитаторнууд ба пропагандистнууд арад зондо үргэнөөр тайлбарилха ёhотой.

Ажалшадые шэнэ урьhаламжын условинуудтай танилсуулха, захилгада городой ба деревниин бүхы ажалшадые хабаадуулха, гүрэнэй бюджедтэ урьhаламжын мүнгэнэй бүрин гүйсэдөөр, саг соогоо оролгые хангаха шухала.

Урда урдын жэлнүүдтэл адляар, шэнэ урьhаламжые советскэ арадай нэгэн hаналтайгаар дэмжэхэ, тэрэниие тараалга ехэ амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхэ байhаниинь лабтай.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин гүйсэдхэхэ бюрогой сесси

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин гүйсэдхэхэ бюрогой 27-дохи сесси майн 10-да Москвада, Союзуудай байшангай түхэреэн зал соо, хүдэлмэрилжэ эхилбэ.

Профессиональна Союзуудай Центральна Соведэй үмэнэhөө ВЦСПС-эй түрүүлэгшын орлогшо Л. Н. Соловьев сессиин хүдэлмэридэ хабаадалсахаяа Москва ерэhэн ВФП-гэй хүтэлбэрилэгшэд болон хүдэлмэришэдэй уласхоорондын хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшадые халуунаар амаршалба.

Хэлэхэ зүйлнүүдэй түрүүшын асуудалаар—«Эб найрамдалай түлөө, атомна дайнай түсэбүүдые бурүүтуулхын түлөө ба ажалшадай эрилтэнүүдэй түлөө арадуудай хамтын тэмсэлдэ профсоюзуудай үүргэ» гэhэн асуудалаар сесси дээрэ ВФП-гэй генеральна секретарь Луи Сайян элидхэл хээ.

1955 оной эхинhээ хойшонхи саг соо уласхоорондын байдал эли бодо хурсадаа, атомна дайнай аюул ехэ болоо гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Гэхэтэй хамта Луи Сайян хадаа уласхоорондын байдалай түгшүүрил империалистнуудай сэрэгэй түсэбүүдтэ эсэргүү арадуудай тэмсэлые шангадхана гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө арадуудай хүдэлөөнэй үргэдэлгэ шухала удхашанартай гэжэ тэрэ хэлээ.

Европодо, Азида болон бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэлые саашадань хүгжөөхын түлөө ВФП-гэй бэелүүлhэн хэмжээ-ябуулганууд тухай элидхэлшэ тогтон хэлэбэ.

Европын болон Азиин ажалшадай хамтын тэмсэлые шангадхаха тушаа хэлэхэ зуураа, Луи Сайян элидхэлэйнгээ hүүлдэ хамтын тэмсэлэй асуудалые гүйсэдхэхэ бюрогой энэ сессиин хэлсэхэ зүйлнүүдэй гол асуудал болгохо тухай дурадхал оруулаа.

(ТАСС).

Улан-Удын Ленинэй орденто ПВЗ-гэй зэд шудхалгын цехын токарь комсомолец Иван Коковин цехын түрүүшүүлэй нэгэн юм. Нүхэр Коковин халааншангаа даалгабарине ходоодо 180—200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Коковин деталиин хэмжүүр абажа байна.

А. Мантаевай фото.

„Красный Загустай" гэжэ ханын газетэ

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (Сэлэнгэ) правлениин, партийна болон комсомольско организацинуудай орган «Красный Загустай» гэжэ ханын газетэ саг үргэлжэ гарадаг юм. Энэ газетэ колхозой гэшүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулгадань партийна, комсомольско организацида нилээд ехэ туhа хүргэнэ. Колхознигуудай ажалай туйлалтануудые, hайшаалтай үүсхэлыень ба болоhон hонин ушарнуудые газетэ хододоо тунхаглажа байдаг. Илангаяа hүүлшын номерые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тус номер «Малажалай продуктнуудые улам ехэ болгоё!» гэhэн түрүү бэшэгээр захална. Тиихэдэ кукуруза тухай hонирхолтой статья толилогдоhон байна. Тэрэшэлэн газетэ ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг зарим колхознигуудые хурсаар шүүмжэлhэн, уран бэрхээр шоглон зураhан байна.

Ю. Шабанов.

hурагшадай экскурси

Доодо Ториин дунда hургуулиин hурагшадай дуратай предмедүүдэй нэгэниинь физикэ юм. Энэ hургуулиин 9, 10-дахи классуудай hурагшад физикын багша В. Шулуновой хүтэлбэри доро Ториин МТС-тэ экскурсаар hаяхан ошожо ерэбэ. Тэдэнэр МТС-тэ байгаа хүдөө ажахын машинануудтай танилсажа, hуралсалай жэлдэ үзэhэн материалаа бодото хэрэг дээрэнь хаража, бүри гүнзэгыгөөр ойлгожо абаhан байна.

КПСС-эй аймкомой МТС-эй зоныи инструктор нүхэр Ломухин hурагшадтай хөөрэлдөө үнгэргэжэ, хүдөө ажахыда техникэ hайн мэдэхэ кадрнуудай хэрэгтэй байhан тухай хэлэбэ. Удаань энэ шухала мэргэжэлые тэдэнэрэй шудалхыень хүсэбэ.

Р. Бубеев.

Европодо эб найрамдалые ба аюулгүй байдалые хангаха талаар европейскэ гүрэнүүдэй Варшавска зүблөөнэй 1955 оной майн 11-нэй заседани тухай

КОММЮНИКЕ

Европодо эб найрамдалые ба аюулгүй байдалые хангаха талаар Европейскэ гүрэнүүдэй зүблөөн 1955 оной майн 11-дэ үглөөнэй 10 часта Варшавын Краковское предместье гэжэ үйлсэдэ байдаг Министрнүүдэй Соведэй байшан соо нээгдэбэ.

Албаниин Арадай Республикын, Болгариин Арадай Республикын, Венгерскэ Арадай Республикын, Германска Демократическа Республикын, Польско Арадай Республикын, Румынска Арадай Республикын, Советскэ Социалистическэ Республикануудай ба Чехословацка Республикын делегацинууд зүблөөндэ хабаадалсана.

Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэ ажаглагша боложо зүблөөндэ мүн лэ хабаадалсана.

Польско делегациин түрүүлэгшэ Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Юзеф Циранкевич амаршалгын үгэ хэлээд зүблөөе нээгээ. Тэрэ хадаа зүблөөнэй үглөөнэй түрүүшын заседани дээрэ түрүүлэгшээр hуугаа.

Ажаллаха гурим баталhанайнгаа hүүлээр зүблөөн хүдэлмэреэ эхилээ. СССР-эй делегациин түрүүлэгшэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Н. А. Булганин; Чехословацка делегациин түрүүлэгшэ Чехословацка Республикын премьер-министр Вильям Широкий; Польско делегациин түрүүлэгшэ Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Юзеф Циранкевич мэдүүлгэнүүдые хэhэн байна.

Зүблөөнэй үдэрэй заседани дээрэ Румынска делегациин түрүүлэгшэ Румынска Арадай Республикын премьер-министр Георгиу Деж түрүүлэгшээр hуугаа.

Германска Демократическа Республикын делегациин түрүүлэгшэ премьер-министр Отто Гротеволь, Венгерскэ делегациин түрүүлэгшэ Венгерскэ Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Андраш Хегедюш энэ заседани дээрэ мэдүүлгэнүүдые хээ.

Удаадахи заседаниинь майн 12-то болохо байна.

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөө Венэдэ зарлаха тухай

Австриин хабаадалгатайгаар СССР-эй, Францийн, США-гэй ба Великобританиин посолнуудай зүблөөн майн 2-hоо эхилээд Венэдэ боложо байна гэжэ урда тээнь хэблэлдэ мэдээсэгдээ hэн. Бэеэ даанхай ба демократическа Австриие hэргээхэ тухай Гүрэнэй Договорые Австриин хабаадалгатайгаар СССР-эй, США-гэй, Великобританиин ба Францийн гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хаража үзэхын ба энэ Договорто гар табихын тулада тэрэнэй текстые бэлэдхэлгэ түгэсхэхэ зорилго посолнуудай зүблөөнэй үмэнэ табигдаhан байгаа.

Договорой текстые зүбшэхэ хүдэлмэриие посолнуудай дүүргэхэ болоhонтой дашарамдуулан США-гэй Гүрэнэй секретарь г-н Д. Ф. Даллес, Францийн гадаадын хэрэгүүдэй министр г-н А. Пинэ ба Великобританиин гадаадын хэрэгүүдэй министр г-н Г. Макмилланай бэшэгые СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотовто Великобританиhаа Москвада байдаг посол г-н У. Хэйтер майн 9-дэ эльгээгээ. Хэрбээ хүсэд бэлэн болоод байгаа hаань Австрийскэ Гүрэнэй Договорые майн 15-да Венэдэ баталхые мүн официальна бэшэ хөөрэлдөө хэхын тулада дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй майн 14-дэ уулзахые энэ бэшэг соогоо дурсагдаhан гурбан министрнүүд дурадхаhан байна.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотов хадаа Великобританиhаа Москвада байдаг посол г-н У. Хэйтертэй дамжуулан господинууд Д. Ф. Даллес, А. Пинэ ба Г. Макмилланда майн 10-да харюу эльгээгээ. Харюу соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Уулзаха тухай тэдэнэй дурадхаhан болзор таарамжатай байна. Тиимэhээ, В. М. Молотов майн 14-дэ Венэдэ ошожо, официальна бэшэ хөөрэлдөөндэ хабаадалсажа шадаха байна. Австрийска Гүрэнэй Договорые майн 15-да Венэдэ баталха тухай баруун гурбан гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй дурадхалые ехэ хананггяар хүлеэн абанаб гэжэ В. М. Молотов мүн мэдээсэhэн байна.

Таджикска ССР ВСХВ-дэ хабаадахань

Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын главна комитет хлопогой элбэг баян ургаса абаhанайнь түлөө, хлопчатнигые ряд хоорондонь бага зайтайгаар элдүүрилдэг болоhоной ба квадратно-гнездовой аргаар тарилга нэбтэрүүлhэнэйнь түлөө Таджикска ССР-ые 1955 оной выставкэдэ хабаадагша болгон баталба.

(ТАСС).

РЕДАКЦИДА ЕРЭhЭН БЭШЭГҮҮД

Тобшо сигналнууд

Түүхэй хилээмэ барина. Түнхэнэй аймагай Торын сомоной пекарни ходо түүхэй хилээмэ барина. Пекарь Трофимов ажалдаа хайша хэрэгээр хандана, хүдэлмэридөө ходо hогтуугаар ерэнэ. Пекарниин муу ажал тухай ажалшадай зүгhөө гомодол оло дахин оробошье hаань, хилээмэнэй шанар hайжаруулагданагүй.

Х. Токуренов.

* *

Улаан булан үгы. Бичурын аймагай Бодонгуудай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой хоёрдохи бригада дээрэ улаан булан түхеэрэгдээгүй байhаар. Эндэхи малшад шэнэ газетэ, журналнуудые уншаха, домино, шатар, даам наадаха аргагүйдэнэ. «Улаан булан түхеэрхэ гэр үгы» гэhэн шалтаг колхозой хүтэлбэрилэгшэд урдаа барина.

С. Цыдендамбаев.

* * *

hэнгэргүй бригадир. Закаменай аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи медицинскэ пункт хэрэгтэй туhаламжа ажалшадта саг соонь үзүүлжэ шаданагүй. Эндэ медицинскэ хэрэгсэлнүүд хомор. Эдэ хэрэгсэлнүүдые асархаяа медпунктые даагшын аймагай центр ошохо гэхэдэнь таряанажалай бригадын бригадир Найданов мори үгэдэггүй.

Г. Ширапов.

* *

Банигүй колхоз. Мүнөө hуурин газарнууд хаа хаанагүй банитай болоо. Гэбэшье, Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо нэгэшье бани үгы байhаар. Ядахын сагта колхозойнгоо центр дээрэ бани барихаяа яана гээшэб?

Д. Гомбоев.

Үхибүүдэй нааданхайнууд үгы

Үхибүүдтээ нааданхай абаха гэжэ Ториин аймагай Оёор, Доодо-Бургалтай тосхонуудай хүдөө магазинуудта ошоhоной дэмы юм. Үхибүүдэй нааданхайнууд эндэ үнинэй асарагданагүй, энэ асуудалда аймагай худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд hаналаа табинагүй.

Хэнэйшье мэдэhээр культурна эрилтынгээ ургахатай хамта ажалшад үхибүүдтээ hайн, hайхан нааданхайнуудые абаха гэжэ хүсэнэ. Үхибүүдые зүбөөр хүмүүжүүлгэдэ нааданхайнууд ехэ удхашанартай. Тиимэhээ үхибүүдые багаhаан эхилжэ культурнаар hургахын тулада эгээн түрүүн гоё hайхан, шанар hайнтай нааданхайнуудаар хангаха хэрэгтэй. Үхибүүд тиимэ нааданхайнуудаар ехэ hонирхожо наададаг.

Хүдөөгэй магазинуудта хүүгэдэй элдэб нааданхайнуудые асаржа наймаалха хэрэгтэ анхарал хандуулха шухала. Аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Сонголов манай эдир хэрэглэгшэдэй эрилтые хараадаа абаха бэзэ гэжэ түрэлхитэд найдана.

Д. Буянаев.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭhЭНЭЙ hҮҮЛЭЭР

„Хөөрэлдөөгөө орхижо, хүдэлмэрилжэ захалхаар болоо"

Иимэ гаршагтайгаар манай газетын апрелиин 15-най номерто манай газетын ба ВЛКСМ-эй обкомой рейдовэ бригадын шалгалтын дүнгүүд толилогдоhон байгаа. Иволгын МТС-эй харьяата колхозууд кукуруза тарилгада муугаар бэлэдхэнэ, энэ культурые квадратно-гнездовой аргаар тарихын тула сеялкэнүүдые тааруулха ба бусад хэрэгсэлнүүдые бэлэдхэхэ, газар утэгжүүлхэ талаар мүртэй юумэ хэгдэнэгүй гэжэ тэрэ статья соо тэмдэглэгдээ hэн.

Заагдаhан дутагдалнуудые усадхаха талаар Иволгын МТС-эй дирекци ба энэ МТС-эй харьяата колхозуудай правленинүүд зохихо хэмжээ абажа байна гэжэ манай редакцида КПСС-эй Иволгын айкомой секретарь нүхэр Эрдыниев мэдээсэбэ. Апрель соо МТС-эй дэргэдэ эдэ звенонуудай хүдэлмэрилэгшэдэй семинар үнгэргэгдэhэн байна. Кукуруза тариха газар бэлэдхэхын тулада 60 тонно минеральна утэгжүүлгэ абтаа, мүн шэлэгдэhэн газар дээрэ 1390 тонно наг шэбхэ гаргагдаа, гаргагдажа үргэлжэлhөөр. МТС-эй дэргэдэ 8 сеялкэ кукуруза тарихаар тааруулагдаhан байна. МТС-эй харьяата колхозуудта кукуруза гараар тариха [illegible] зэмсэгүүд абтаа.

„Хүдэлмэреэ орхижорхёо"

Манай газетын мартын 11-нэй номерто иимэ гаршагтайгаар толилогдоhон бэшэг соо Яруунын аймагай Эгэтын сомоной хүдөөгэй клуб культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулнагүй, тэндэнь муухай байдаг гэжэ хэлэгдэhэн байгаа.

Бэшэг соо заагдаhан баримтануудай булта зүб байhан тухай манай редакцида Яруунын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Жалсанов мэдээсэбэ. Ажалдаа хойрогоор хандаhанайнгаа түлөө клубые даагша байhан Гомбоев энэ тушаалhаа сүлөөлэгдөө. Мүнөө клубые даагшаар ондоо хүн томилогдонхой. Мүн аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таhагай зүгhөө тус клубай хүдэлмэрине hайжаруулха талаар зохихо хэмжээн абтажа байна.

КУКУРУЗА ТАРИХА ЗЭМСЭГҮҮДЫЕ ДАРЫ БЭЛЭН БОЛГОХО

Баян ургасын түлөө мүрысөөн

Энэ жэлдэ полевой хүдэлмэринүүдэй захалһан түрүүшын үдэрнүүдһээ Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай, тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууд болон кукуруза ургуулха звенонуудай хоорондо хүдөө ажахын культурануудай, үбһэ ногооной баян ургасын түлөө мүрысөөн дэлгэрээ. Тэрэ мүрысөөндэ Даба-Цырен Бадмаевай хүтэлбэрилдэг тэжээл бэлэдхэлэй бригадынхид түрүүлжэ ябана. Энэ бригада мүнөө жэлдэ кукуруза ургуулха талаар бултанһаа ехэ уялга абанхай. Тэдэнэй үүсхэлые колхозой комсомолецууд болон залуушуул халуугаар дэмжэжэ, кукуруза ургуулха залуушуулай 3 звено эмхидхээ.

Энэ хабартаа бригадануудай гэшүүд, звеногойхид болон малшад кукуруза ургуулха газар дээрэ наг шэбхэ гаргажа, һайрамай уһа тогтоожо, нилээд ехэ хүдэлмэри хэбэ. Гансахан племенной үнеэдэй фермын һаалиншад-комсомолецууд фермэ шадарайнгаа участок дээрэ 2000 гаран тэргэ наг шэбхэ гаргажа адхаа. Тиигээд 8 гектар газарые тарилга хэхээр элдүүрилээд байна.

Кукуруза тарилгада бэлэдхэлгэдэнь колхозниигуудта Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд ехэ туһа хүргөө. Тракторист Лубсан-Данзан Цыбикдоржиев Загастай голой Зүүн [illegible]же гэжэ газарта кукуруза тарихын тула үрэжэлтэй һайн хүрьһэтэй шэнэ газар элдүүрилээ. Тэрэ газар дээрэ колхозой луговодууд һайрамай уһа тогтоогоо.

Иигэжэ загастайнхид энэ жэлдэ 10 гектар кукуруза тарижа, баян ургаса ургуулхын түлөө шангаар зэмсэжэ байна. Һүүлэй үедэ дулаан үдэрнүүдэй болоходо үбэр, наруулин газарнуудта кукуруза таригдажа захалба. Түрүүшын үдэр туршалга хэгдэжэ, 3 гектар кукуруза таригдаад байна.

И. Тугутов.

Квадратно-гнездовойгоор тарихабди

Энэ жэлдэ манай МТС-эй механизаторнууд колхозуудайнгаа полинуудай дээрэ 1000 гектар кукуруза тарихань. Кукурузые гансал квадратно-гнездовой аргаар тарихын тула ороохо таряанай 5 сеялкэ тааруулагдаа. Колхоз бүхэн кукурузые гараар тариха хэдэ хэдэн зэмсэгүүдые бэлэдхээ.

Мүнөө кукуруза тариха хүнүүд полинуудай дээрээ гараад, маркировко хэжэ, тракторай түрүүшын оросо хэжэ бороздануудые гаргажа, контрольно шугамуудые татажа байна. Зарим колхозууд кукурузын тарилгые майн 14—15-наар эхилхэ гэжэ байнхай.

Н. Борисов, Тарбагатайн МТС-эй агроном-экономист.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зэдын аймагай үрэһэнэй лабораторииe даагша нүхэр Зайцева, лаборантка нүхэр Бальчугова кукурузын үрэһэнэй ургаха шадалые шалгажа байна.

М. Хезретовэй фото.

Дутагдалнуудаа усадхаха

Энэ жэлдэ орой болотор хүйтэн байжа, Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудта хабарай тарилга нилээд удааржа эхилһэн байбашье, энэ хүдэлмэриин темп үдэрһөө үдэртэ түргэдэнэ. Зарим түрүү колхозууд, жэшээлхэдэ, Суултын МТС-эй харьяата Молотовой нэрэмжэтэ болон бусад хэдэн колхозууд ороохото культурануудай эртын тарилгые дүүргээ. Зарим колхозууд эдэ үдэрнүүдтэ үбэр, дулаан газарта кукуруза тарижа захалба. Жэшээлхэдэ, Гашейн МТС-эй нүхэр Кудрявцевай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадынхид Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Сухара гэжэ газарта гурбадахи үдэрөө кукуруза тарижа байна. Түрүүшын үдэр 8 гектарта кукуруза таригдаа. «СКГ-6» маркын сеялкые машинист Филарет Никонов шадамар бэрхээр жолоодоно. Мүн трактористнууд Герасим Иванов, Иван Платонов гэгшэдэй оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ байһаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Агрегадай гэшүүд кукурузые яажа квадратно-гнездовой аргаар зүбөөр тариха заабаринуудтай һайнаар танилсуулагдаа. Мүн таряанажалай хоёрдохи бригадада кукуруза таригдажа захалаа.

Энэ жэлдэ Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдые саг болзортонь шанар һайнтайгаар үнгэргэжэ байнхай. Колхоз эртын тарилга хэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргээд, эдэ үдэрнүүдтэ оройн культурануудай тарилгада бэлэдхэжэ байна. Үсэгэлдэр энэ колхоздо кукуруза таригдажа захалаа.

Аймагай бусад колхозуудта кукурузын тарилга мүн лэ үглөө мүнөөгүй захалханъ. Гэбэшье, кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй талаар илангаяа Хонхолойн МТС, тэрэнэй харьяата колхозууд ехэхэн дутагдалнуудтай. Кукуруза тариха болгожо тааруулагдаһан юрын сеялкэнүүдтэ хэрэглэгдэхэ хэмжүүрэй шабын түмэрнүүд МТС-тэ асарагдаһан аад, поли дээрэ гаргагдангүй, мүнөө болотор склад соо хэбтэжэ байна. Харин тэдэ шабын түмэрнүүдые «сельхозснабһаа» асаран сасуу бригаданuудта эльгээхэ хэрэгтэй байгаа. Яахадааб гэхэдэ, тарилга хэхэ хүнүүд сеялкынгээ агрегадые уридшалан хүдэлгэжэ, туршажа үзэхэ ёһотой ха юм. Эндэхи зарим колхозуудта, жэшээлхэдэ, «Улаан Шулуутай», Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудта тракторна сеялкын агрегадуудта ябаха хүнүүд мүнөө болотор хүсэд бүридүүлэгдэнэгүй. Тиимэһээ агрегадта ябаха хүнүүд кукуруза яажа квадратно-гнездовой аргаар тариха тухай заабаринуудтай танилсуулагдаадүй байһаар.

МТС-тэшье, харьяата колхозуудташье кукуруза гараар тариха зэмсэгүүд хэгдэнэгүй. МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд кукурузые 4 рядтайгаар гараар тариха 6 зэмсэг хэжэ, колхозуудтаа эльгээхэ ёһотой аад, оройдоол нэгые хээ. Иимэ зэмсэгүүдые хэжэ байһан хүдэлмэришэд МТС-эй директорэй захиралтаар ондоо хүдэлмэридэ табигдашоо. Эндэ ороохо таряанай үшөө нэгэ сеялкэ кукуруза тариха болгогдожо тааруулагдаха ёһотой аад, үшөө захалагдаадүй байна. МТС-эй директорэй уялгые дүүргэжэ байһан главна инженер нүхэр Кучумов кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй дутагдалнуудые усадхаха тушаа эрид хэмжээ абанагүй. Аймагай бусадшье колхозуудта иимэ дутагдалнууд бии. Тиимэһээ бии байгаа дутагдалнуудаа ябуud усадхажа, кукуруза тарилгые хаа хаанагүй үргэнөөр ябуулха саг ерээ.

Н. Иванов.

Түрүү бригада

Энэ жэлдэ Баргажанай МТС-эй И. Телятниковай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадынхид Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо хамагһаа түрүүн полевой хүдэлмэри захалһан юм. Майн 8-да тэндэ 200-гаад гектарта шэниисэ таригдаад байгаа.

Л. Дармаин.

МҮНӨӨ ВСХВ ДЭЭРЭ

Павильонуудай башнинууд ба шобхо оройнууд, фонтанаар уһа сасагдажа байһан талмайнууд, мүнөө дээрээ намаалаагүй сэсэрлигүүд ба аллейнууд хабарай наранда гэрэлтэнэ... Зунай саг ойротожо байна. Тиимэһээ эрдэм һургаал, дүй дүршэл абахын тула хэдэн зуугаад мянган хүнүүдэй эндэ дахин ерэхэ үдэр мүн лэ ойротоо. 1955 оной Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкые бэлэдхэжэ байгаа барилгашад, методистнууд, уранзураашад-гоёогшод, сэсэг модо таригшад хэһэн ажалаа дахин дахин шалгажа, хаража үзэнэ.

Мүнөө выставкын далан павильонуудай аляндашье ороо һаа, мүн үрэ жэмэстэ сад соошье, ургамалнуудые һуулгаһан ба тариһан талмайнууд дээрэшье, эндэ таригдаһан торгоной хүбэн гаргадаг һөөгүүд соошье, теплицэнүүд соошье—хаанашье һонирхолтой ажалай оньһондо абтаад ажаллажа байһан хүнүүдые харахат. Саг хүлеэнэгүй, экскурсантнуудые—колхозниигууд, механизаторнууд, совхозуудай хүдэлмэришэд, промышленна предприятинуудай үйлэдбэрилэгшэд, эрдэмтэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон студентнэрые саг соонь, нэрэтэй солотойгоор угтахын тула выставкын коллектив хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлмэрилнэ...

Үнгэрэгшэ жэлдэ выставкэдэ ерэгшэдһээ «СССР-эй хүдөө ажахые механизацилха ба электрификацилха» павильондо орожо харангүй бусаһан хүн байхагүй. Эндэ мүнөөшье жэл хүн олоороо орожо хараха бэзэ гэжэ хүлеэгдэнэ. Энэ техникын ордоной бүхы 26 зал соо табигдаһан зүйлнүүд шэнэдхэгдэжэ байна. Арадай ажахын бата бэхи үндэһэ һуури болохо хүндэ индустриин талаар экспонадууд советскэ хүдөө ажахын машина бүтээлгын амжалтануудые харуулна.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолһоо үндэһэлэн методистнууд-инженернүүд шэнэ экспозицинуудые найруулан зохёоно. Тэдэнэр хуушан хахалагдадаг ба шэнэ газар дээрэ таряа ургуулжа абаха, кукуруза ургуулха, тэжээл үйлэдбэрилхэ, силос дараха хүдэлмэринүүдые механизацилха тухай асуудалнуудта анхаралаа хандуулна.

Мүнөө павильонуудые шэмэглэн гоёолгодо 50 шахуу уранзураашад хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэнэр машина бүтээлгын заводуудай методистнууд, консультантнууд-мэргэжэлтэдтэй, научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта харуулан ойлгуулха зурагуудые тодоор, ойлгосотойгоор хэхэ гэжэ оролдоно. Жэшээнь, үргэн абасатай навесной машинануудай стенд бии болгожо, схемэнүүд, фотографинууд болон диаграммануудые хэрэглэн, прицепной машинануудта орходоо шэнэ конструкциин машинануудай үлүү һайн байһаниие түхеэрэгшэд харуулна.

Газартаряалангай ба ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилхын тула манай промышленностиин һаяшаг ашаглаһан хэдэ хэдэн шэнэ машинанууд павильоной залнууд дотор һүүлэй үедэ табигдаа.

Павильоной залнууд дотор ба талмайнууд дээрэ 70 шэнэ маркын машинанууд, 64 янзын шэнэ электротүхеэрэлгэ, 20 янзын заһабарилгын шэнэ түхеэрэлгэнүүд энэ жэлдэ харуулагдаха юм.

Болохоёо байгаа выставкын топ эли газарта «Шэнэ ба боро газар ашаглаха» темэ харуулагдаха байна. Энэ темэ үнгэрэгшэ жэлдэ 7 павильон соо 18 стенднүүд дээрэ харуулагдаһан байгаа. Мүнөө тэрэниие харуулһан павильоной тоо хоёр дахин олон болохо, мүн стенднүүдэй тоо 76 хүрэтэр олошорхо байна.

Кукурузые яажа ургуулха тухай, илангаяа шэнэ нютагуудта тэрэниие ургуулха тухай пропаганда хэгдэхэ юм. Гансахан Молдавида гү, али Украинада бэшэ, мүн Белоруссида, Латвида, Российска Федерациин хара бэшэ хүрьһэтэй зонын областьнуудта баян ургаса хуряаһан ажахынууд, түрүүшүүл 1955 оной выставкэдэ хабаадагшадай дунда бии. «Таряан», «Газартаряалан», «Малажал» гэжэ павильонуудта, бүхы республиканска болон зональна павильонуудта кукуруза ургуулгаар баян дүй дүршэлтэй 52 ажахынуудай хүдэлмэри харуулагдаха юм.

Үнгэрэгшэ жэлэйхидээ орходоо «Малажал» гэжэ павильоной хүдэлмэрилэгшэд стенднүүд дээрэ тус тус ажахынуудые бэшэ, суглуулагдамал жэшээнүүд дээрэ малажалые бүхы талаһаань харуулхые оролдоно. Эндэ мүнөө хэдэн арбаад стенднүүд харуулгада бэлэн болонхой.

«Үнеэ зүбөөр эдеэлүүлэн һаалга» гэһэн темээр Херсонско областиин Каховско районой «Нове життя» гэжэ хүдөө ажахын артелиин дүй дүршэлтэй выставкэдэ орогшод танилсаха байна. Энэ колхоз 1951 ондо үнеэн бүриһөө 1700 килограмм һү һааһан байгаа һаа, 1954 ондо 3340 килограмм һаагаа.

«Тэжээлэй база» гэһэн зал дотор кукуруза ургуулгаар ехэ амжалта туйлаһан Московско областиин Кунцевскэ районой «Путь новой жизни» гэжэ колхоз үргэнөөр харуулагдаха. Энэ колхоз 1954 ондо гектарһаа 330 центнер кукурузын ногоон эшэ намаа буурсагтайнь хамта абажа, ниитынгээ малые хүсэд хүрэхэ тэжээлээр хангаһаниинь КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлһээ мэдээжэ. Тус колхоздо нэгэ үнеэнһээ 3409 килограмм һүн һаагдаа гэхэ гү, али 1953 онтой сасуулхада һү һаалга 102 килограммаар ехэ болоо.

Выставкэ дээрэ харуулхын тула ашаг шэмэ ехэтэй малнууд шэлэнологдоо. Тэдэнэр 2 халаан соо харуулагдажа байха. Халаан бүридэнь 12—12 колхозно ба совхозно эбэртэ бодо малай фермэнүүд, мүн гахайн ба хониной фермэнүүд харуулагдахаар хараалагдана. Харагшад дүрбэн рядна үнеэдэй байра соо Москва шадарай «Горки II», «Лесные поляны» совхозуудай, «Пятилетка» ба «Огородник» гэжэ костромской колхозуудай эрхим үнеэдые хараха юм.

Малажалай городогто харуулагдаха эбэртэ бодо малнууд выставкэдэ асарагдажа байна. Алтайн хизаарай оро үсхэбэрилдэг Шебалинска совхозһоо эльгээгдэһэн 10 һалаа эбэртэй оронууд карантинда байна. Костромской областиин «Пятилетка» ба «Огородник» гэжэ колхозуудһаа костромской үүлтэрэй 70 үнеэд асарагдаа. Горьковско областиин «Крестьянин» колхозой 50 үнеэдтэй, Архангельска областиин Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой мүн лэ тэды шэнээн үнеэдтэй эшелонууд хүлеэгдэжэ байнхай.

«Москва, ВСХВ» гэһэн тобшо аад, тодорхой адресаар олон тоото посылканууд столицын түмэр замай станцида үдэр бүри ерэнэ. Ороной зүг бүриһөө колхозууд, совхозууд, туршалгын станцинууд, эдир натуралистнуудай кружогууд шэниисэ, ороохо, кукурузын буурсаг, хартаабха, овоць, үрэ жэмэс гэхэ мэтэнүүдые эльгээжэ байна. Дунда жэшээгээр 100 гаран һууритай 12 тонно хүрэтэр шэгнүүртэй юумэнүүд сүүдхэ соо выставкэдэ асарагдана.

Хабар болoжо, выставкын ургамалнуудай Управлениин хүдэлмэрилэгшэд ехэ ажалтай болоо. Намар хүйтэнһөө хамгаалжа, мэшээгүүдээр, рогожонуудаар оройгдоһон дулаанда дуратай олон мянган ургамалнуудые мүнөө нээхэ саг ерэбэ. Ногооруулгын таһагай долоон участогуудай хүдэлмэришэд урда зүгэй сортын яблони болон грушануудые нээнхэй. Мүнөө персик, абрикос, грецкэ һамар, сай, хулһан, пальма гэхэ мэтэнүүд нээгдэхэеэ байна...

Таримал, һуулгамал ургамалнуудые харуулха участок дээрэ 74 сортын намарай ячмень, 32 сортын намарай хара таряан таригдаһан байна. Эдэ тарималнууд һайнаар үбэлжөө. Энэ жэлдэ выставкэдэ хабаадагшадта харуулхын тулада таригдаха хүдөө ажахын культурануудай тоо олошоруулагдаха юм. Ургамалнуудые таригшад бусад культурануудые тарихын тула хэдэн сортын үрэһэнүүдые бэлэдхээ. Жэшээлхэдэ, энэ жэлдэ хахад гектарта кукуруза таригдаха; ороохото ба тэжээлэй энэ үнэтэ культурын гибриднэ 30 гаран сорт таригдаха байна. Эндэ үнгэрэгшэ жэлдэ эдеэшэнтэжэ байһан буурсагтай кукурузын ногоон эшэ намаа гектар бүриһөө дундажа зэргээр 895 центнер абтаа.

Үрэ жэмэстэ сад соо мододой нарай эшэнүүд таригдажа дүүрэбэ. Нилээд ехэ дүй дүршэлтэй 14 садоводууд энэ хүдэлмэри дүүргээ. Модо тарилга тэрэшэлэн эхилбэ. Залуу сад соо хэдэн олон яблони, груша, шэнэ селекциин крыжовнигой һөөгүүд нэмээгдээ.

Сагай уларил сэлмэг дулаан байжа барилга үргэнөөр хэхэдэ ехэ таарамжатай. Выставкын территори дээрэ олон газарта кафе, столовонууд мүнөө бэлэдхэгдэжэ байна. Тэдэнэр тус тустаа 250—300 хүниие нэгэн доро хангажа шадаха юм. Барилгын талмайнууд дээрэ үдэр бүри хүдэлмэри улам ехээр хэгдэнэ. Тэдээндэ олон зуугаад дархашуул, шулуушад, шэрэшэд, электригүүд хүдэлмэрилнэ.

Экскурсантнуудай байха гостиницануудай барилга үргэлжэлһөөр. Алексеевскэ студентнүүдэй городогто, Церковно хада дээрэ һая 5 дабхар 13 гостиницын барилга дүүрээ. Хоёр тиимэ гостиница Текстильщигүүдэй үйлсэдэ баригдаба. Шэнэ байшангууд экскурсантнуудта ехэ таатай зохид байхаар баригдана. Энэ жэлдэ болбосон түхэлтэй үшөө 20 гостиница байха юм.

Выставкын эгээн гоё булангуудай нэгэндэ—малажалай городогто байрануудые заһабарилга ба түхеэрэлгэ дүүрэжэ байна.

В. МИХАЙЛОВ, П. САВЕЛЬЕВ.

Москва город.

Партийна темэдэ

Заводой партийна эхин организаци

«Механлит» заводой коллектив трактор болон автомашинануудые заһабарилха 1954 онойнгоо түсэбые 118,2 процент дүүргэһэн байгаа. Заһабарилгынь шанар һайн ба эрхим һайн гэһэн сэгнэлтэ абаа. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгэй гаргахада заводой коллектив Ой модоной министерствын заводуудай дунда түрүү һууринуудай нэгые эзэлһэн юм. Мүнөө жэл тус заводто дэшэлүүлэгдэһэн даалгабари үгэнхэй. Тиин түсэбөө энэ коллектив амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Нэгэдэхи кварталай түсэб 133 процент дүүргэгдөө. Энэ хадаа үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй сасуулбал 58 процентээр ехэ болоно.

Заводой хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе партийна организациин зүбөөр хүтэлбэрилһэнэй ашаар энэ амжалта туйлагдаа. Партийна эхин организаци хадаа хүдэлмэришэн бүхэниие социалистическэ мүрысөөндэ хабаадуулха хэмжээ абадаг, тэдэнэрэй һэдэлтэ болон һанал хүсэлые хододоо дэмжэжэ байдаг, заводойнгоо коллективтэ түшэглэжэ ажалладаг юм.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй 2-дохи сессиин шиидхэбэринүүдые заводой хүдэлмэришэд угаа халуунаар угтаа. Заводой партийна организаци коллективэйнгээ үүсхэл эдэбхиие хүгжөөлжэ шадана. Түрүү хүдэлмэришэдэй хабаадалгатайгаар февраль һарада партийна нээмэл суглаан болжо, тэрээн дээрэ СССР-эй Верховно Соведэй сессиин дүн ба коллективэй үмэнэ табигдаһан зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Тэрэ суглаан дээрэ гансашье коммунистнууд бэшэ, мүн юрын хүдэлмэришэд олоороо үгэ хэлэжэ, заводой хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнуудые шүүмжэлһэн, тэдэниие усадхан зайсуулжа, продукциин шанар һайжаруулха тушаа дурадхалнуудые оруулһан байха юм. Тиин хүдэлмэришэдэй оруулһан эдэ дурадхалнуудые бэелүүлхэ, тэдэнэрэй эдэбхи хэшээл, хүсэл эрмэлзэлгые бадаруулха гэһэн харюусалгатай зорилго партийна организациин үмэнэ табигдаһан байгаа.

Машина, тракторнуудые һаадгүй, һайнаар заһабарилха хэрэгтэ заводойнгоо бүхы арга боломжые элсүүлхэ талаар хүдэлмэришэд дирекци болон партийна организацидаа туһалдаг байна. Жэшээнь, хэрэглэгдэхэеэ болиһон зарим зүйлнүүдээр тракторта шухала хэрэгтэй запасной частьнуудые бүтээхэ гэһэн дурадхал коммунист Гребенщиков оруулһан байна. Мүн моторно цехые поточно-узловой методээр хүдэлдэг болгохо гэһэн дурадхалые слесарь Пашинский оруулһан байгаа. Моторно цехын поточно-узловой методээр хүдэлхэдэ мотор заһабарилга дээрэ ажалладаг хүнүүдэй тоо үсөөн болохо, ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлхэ байна.

Түрүү хүдэлмэришэдэй үүсхэлые партийна организаци хододоо дэмжэдэг. Слесарь Гребенщиковэй хүдэлмэриин арга метод тухай партийна бюрогой заседани дээрэ хэлсэжэ, тэрэнэй түрүү дүй дүршэлые бүхы цехүүдтээ дэлгэрүүлхэ хэмжээнүүдые абаһан юм. Социалистическэ мүрысөөнэй ашаар заводой 30 гаран хүдэлмэришэд өөһэдынгөө табанжэлэй даалгабариие 140—200 процент хүрэтэр дүүргээ. Партийна организаци болон заводой дирекци тэдэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын-шадабари болгожо, гээгдэжэ ябаһан цех болон бригадануудые, мүн хүдэлмэришэдые гээгдэлһээнь гаргажа байна. Халаанайнгаа даалгабариие дүүргэдэггүй нэгэшье хүдэлмэришэн мүнөө заводто үгы болобо.

Социалистическэ мүрысөөе зүбөөр эмхидхэхэ талаар партийна организаци нилээд оролдолго гаргаһан байна. Мүрысөөнэй дүнгэй үргэнөөр харуулагдадаг болоһоной ашаар хүдэлмэришэн бүхэн үнгэрэгшэ үдэр хэһэн ажалаа мэдэжэ байха аргатай болоо. Ажалай үндэр бүтээсэ туйлаһан, материалнуудые алмаһан, продукциин шанар һайжаруулһан тухай показателиин доскада, «Молнидо» үдэр бүри бэшээтэй байдаг.

Хүдэлмэришэд ажалайнгаа үдэрые эхилхэдээ үнгэрэгшэ үдэрэйнгөө дүнгые заатагүй мэдэдэг болонхой. Жэшээлбэл, трактор заһабарилдаг цехын хүдэлмэришэдэй хэһэн хүдэлмэриин нэгэ үдэрэй дүнгые администраци нэгэтэ хойшолуулһан байгаа. Тиихэдэнь хүдэлмэришэд заводой профсоюзна комитет болон дирекцидэ тэрэ доронь мэдүүлжэ, иигэжэ гурим эбдэхэ ябадалые дары болюулха эрилтэ хэһэн байна. Хүдэлмэришэдэй эдэ мэтын эрилтые партийна организаци саг үргэлжэ дэмжэдэг, хүдэлмэриин дүн гаргалгые хинан шалгажа байдаг юм.

Мүрысөөнэй дүнгүүд бригадын суглаа, зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдэнэ. Зүблөөндэ хабаадалсаһан хүдэлмэришэд ажалдаа гээгдэжэ ябагшадые, мүн цех болон заводой администрациин хүдэлмэридэ бии байгаа дутуу дунданuудые шүүмжэлэн элирүүлдэг, заһан һайжаруулха дурадхалнуудые оруулдаг. Үйлэдбэридэхи дутагдалнуудые усадхаха тушаа ороһон дурадхалнуудые бэелүүлхэ гээшэ тусхай харюусалгатай хэрэг юм. Заводой хүтэлбэрилэгшэд цехүүд, бригаданууdай хүдэлмэриие шалгажа үзөөд, тэрэнэйнгээ дүнгые хүдэлмэришэдэй суглаанууд дээрэ хэлэжэ үгэдэг. Иимэ суглаануудта хүдэлмэришэд ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Юуб гэхэдэ, ажалаа ямараар ябуулжа байһанаа, бригадирнууд болон мастернуудай ямараар ажаллажа байһые хүдэлмэришэд тэндэ шагнадаг. Ажал дээрээ гээгдэжэ ябагшадаа хүдэлмэришэд өөһэдөө шүүмжэлжэ, дутагдалнуудаа усадхалгадань туһалдаг.

Хүнүүдтэ хашхарха, тэдэниие зандарха, хүдэлмэришэдые кабинедүүдтээ асараад харааха аргаар хүтэлбэреэ бэелүүлхэ гээшэ ажалай һайн үрэ харуулдаггүй гэжэ мэдээжэ. Ушар ёһо хүсэд мэдэдэггүй, ажалай журам эбдэдэг, голодоһо гаргадаг хүдэлмэришэдтэ коллективынь юунһээшье үлүү хүсэтэйгөөр нүлөөлдэг.

Заводой инженерно-техническэ болон хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые олониитэтэй нягта барисаатай болгохо тушаа партийна бюро оролдодог. Партийна бюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Г. И. Смагин хамтын хүсөөр, коллегиальнаар ажаллаха методые хүдэлмэридөө гол хүтэлбэри болгоно. Эндэ нэгэшье шухала асуудалые заводой директор гү, али бусадшье хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд нэгэ нэгээрээ мэдээд шиидхэдэггүй юм.

Партийна бюро завод дээрэ ямар нэгэн хэмжээ-ябуулгые бэелүүлхынгээ урда тээ партийна суглаан дээрэ табихаһаа гадна, партийнабэшэ эдэбхитэдтэй зүбшэн хэлсэдэг байна. Жэшээнь, нэгэ үедэ, заводой материально-техническэ хэрэгсэлнүүдэй дутахада, цехүүдэй хүдэлмэри таһалдахын аюулда ороһон байгаа. Тэрэ асуудал март һарада болоһон партийна нээмэл суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Партбюрогой гэшүүн Чекалов, заводой главна инженер Малин, мастер Санычев гэгшэд энэ асуудалые бэлэдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байгаа.

Материалнуудые гамтайгаар гаргашалха, хэрэгһээ гараһан частьнуудые суглуулжа, үйлэдбэрилгэдэ дахин шэнээр ашаглаха, доторой бүхы арга боломжонуудые хэрэглэхэ тухай шухала дурадхалнуудые энэ суглаанда хабаадагшад оруулаа һэн.

Партийна бюрогой гэшүүд партийна хүдэлмэридэ бултадаа эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр тус тустаа тодорхой, харюусалгатай даалгабари дүүргэнэ. Партийна бюрогой заседанида гү, али партийна суглаанда бэлэдхэлгэдэ партийна бюрогой гэшүүдһээ гадна, юрын коммунистнуудые олоор хабаадуулдаг юм.

Партийна бюро хадаа суглаанда хэлсэгдэхэ асуудал бэлэдхэлгэдэ коммунистнуудые олоор хабаадуулдаг, тэдэнэрэй эдэбхиие дээшэлүүлдэг байна. Партийна организациин секретарь нүхэр Смагин партийна даалгабаря дүүргэхэ хэрэгтэнь бюрогой гэшүүдтэ, коммунистнуудта туһалдаг, тэдэнэртэ эрилтэ хэдэг.

Заводой директор нүхэр Бурлов үйлэдбэриин болон техническэ зарим асуудалнуудые өөрөө мэдээд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон партбюрогой гэшүүдтэй зүбшэнгүйгөөр, гансаараа шиидхэхэ һэдэлгэ гаргаһан байгаа. Тиихэдэнь партбюро нүхэр Бурловай энэ алдууе саг соонь шүүмжэлжэ, заводой үйлэдбэриин хүдэлмэриие һайжаруулха тухай шухала дурадхалнуудые оруулаад, коммунистнууд, мэргэжэлтэд болон хүдэлмэришэдэй хабаадалгатайгаар тэрэниие зүбшэн хэлсэхые нүхэр Бурловта дурадхаһан байна.

Тиин партийна организаци шухала шухала асуудалнуудые хамтаараа, коллегиальнаар шиидхэдэг болоһонойнгоо ашаар администрациин ажал-ябуулгые бодотоор хинадаг, партийна суглаанай шиидхэбэриие наринаар дүүргүүлдэг болоо. Партийна бюро, нүхэр Смагин партийна суглаанай шиидхэбэриин ямараар дүүргэгдэжэ байһые саг соонь хинан шалгадаг. Жэшээнь, машинануудай задалалгые эмхитэй болгохо тухай, партийна суглаанай шиидхэбэриин ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай заһабарилгын цехын начальник коммунист нүхэр Санычев тоосоо хэһэн байгаа. Бюрогой гэшүүд Гребенщиков, Чекалов, коммунистнууд Дворников, Степанова гэгшэд энэ асуудалые бэлэдхэһэн байна.

Партийна бюрогой хүдэлмэридэ дутагдалнуудшье олон бии байна. Комсомольско организациин хүдэлмэри тухай, коммунистнуудай политическэ һуралсал тухай, мүн бусадшье асуудалнуудые партийна хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэдэггүй, харин партийна бюрогой заседани дээрэ үзөөд лэ хизаарладаг байгаа. Мүнөө энэ алдуунуудаа партбюро заһажа байна.

Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, заводой коллектив ехэ амжалта туйлаа, март болон апрелиингээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Заводой коллективэй үмэнэ мүнөө шухала зорилго табигданхай. Үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо энэ жэлдэ нилээд олон трактор болон автомашинанууд заһабарилагдаха ёһотой. Социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлжэ, ажалай бүтээсые 5 процентээр дээшэлүүлхэ, заводой техникые гүйсэд дүүрэнээр ашаглаха, трактор болон автомашинануудые саг соонь, шанар һайнтайгаар заһабарилха уялга тус коллектив абанхай.

Партийна организаци эдэбхитэдтээ, коллективтээ түшэглэжэ, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлые саг үргэлжэ дэмжэбэл, саашадаашье амжалта туйлахань лабтай.

Д. САНЖИМИТЫПОВ.

Б. МУНГОНОВ

Аюултай хүршэнэр

☆
РАССКАЗ
☆

Намарай ольбо орожо, хюруу унадаг болонхой. Үглөөгүүр харахада тала дайда хаанаһаа хаана хүрэтэр бурзагар сагаан хүнжэлөөр хушагданхай байдаг. Наранай бага игаажа эхилхэлээр хюруу хайлажа, ш̣үүдэр болоод, мянга түмэн шүрэ һубһаар ялалзадаг. Гансал ой модоной һүүдэрээр, гэр бараанай, хорой хотын араар хюруу удаахан хайлангүй, сайбайжа харагдадаг.

Нэгэтэ үглөөгүүр, хюруугай хайлажа байха үеэр гүүртын малшан үбгэн Баярта малаа бэлшээжэ гараба. Томо дэлэнтэй үнеэд сагаан хюруу дээгүүр мүр гарган, Хулһата нуурай хойгуур субаад, хагда ногоо элбэгтэй һүүл нарһанай бэлшээридэ ерэбэ. Урагшаа харахада хоёр модоной хараада нарһан ой түглынэ. Ойһоо наашаа, посхоод соогуур тунжагар бүдүүн сомоонууд эндэ тэндэ ебхылдэнэ. Тээ наананань зундаа үбһэшэнэй байдаг модон гэр харлана. Эдеэлсэ һайнтай бэлшээри дээрэ ерэхэдээ үнеэд байрашан бэлшэбэ. Баярта үбгэн хээр морёо тушажа табяад, тамхяа татажа һууна. Байд гээд лэ үхэрнүүд тээшээ нюдөө табина.

Тииһээр һуутарнь мүншье нилээд удаахан болобо. Наран дээрэ гаража, шүүдэршье хатаба. Энэ үедэ Баярта үбгэн үхэрнүүд тээшээ баһа нэгэ харахадаа зуд сухалаа хүрэһэн шэнги болоод, аманһаа гааһаяа мулталан һууриһаа бодобо. Гааһа алшуураа ябууд дундаа оройжо эбэртэлээд, мориндоо бушуухан мордожо, урмаа хухарангяар нёлбосогоон, гэмэрэн, үхэрнүүд тээшээ дугшуулба.

—Яалдаһан хашартайл малаан сар болоод лэ байна даа. Энээниие юундэ намда даалгаа агшаб. «Энээнээ янат, хайшан гэнэт, юрэдөөл намһаа һалгаагты» гэжэ мүнөө үдэшэндөө гүүртые даагшада хэлэхэ юм байна. Һүришэ, харайгааша, яндуул байнал юрэдөө. Үхэрни энээниие дахадаг болоо һаа, бидаал гээшэ. Үсэгэлдэртөө һүридэ ороод, харанхы болотор байһанаа ерэнэ һэн. Тогтооходошни тогтохо бэшэ, эрьюулхэдэшни хүсэгдэхэ бэшэ. Тиигэжэ годооржо ябаһаар гэнтэ шонодо хүүрэ татуулжа болохо. Гансаараа тэнэхэдэ балайл һайн бэшэ юм, — гэжэ Баярта үбгэнэй шанга шангаар гэмэрхэ, хараахань дуулдана. Тиигээд үбгэжөөл яһала түргэн хатаржа ябаһан морёо нэшэнэ, шабхуурдана, «һэеыш үгы! Ягаашье урагшаа ябахагүй дагадхабши даа!» гэжэ байжа хахир хоолойгоор бадашан, үбхысэ хатаргана. Үбгэнэй хара һахалтай уралынь дурбиинхай, уршалаатай нюурынь бүри уршагар болошонхой. Арадаа үргэлһэн буунь үбгэнэй нарин матаргай руу хашартайгаар наншана. Юрэдөөл энэ малаан сарһаа боложо, хээр мориншье, бэлшэжэ ябаһан үнеэдшье, тиихэһээ байтагай гүүртые даагша Гатабшье мүнөөдэртөө үбгэжөөлэй хараал шэнгээхэнь ха гэжэ һанахаар байгаа һэн.

Баярта үбгэн бии шадалаараа хатаргажа, малаан сарые посхоодой наанахана шүүд хүсэн алдаба. Теэд сарынь гэнтэ тангаршаагаад, тархяа һэжэрээд гүйн гэхэдээ посхоод харайжа гараад, һүритэй үбһэн тээшэ томоотойгоор, дэнхэр дэнхэр гэшхэлэн ябашаба. Үбгэжөөл миил «һэ, барнааг!» гэжэ хараагаад лэ гээгдэшэхэ зуураа, ойро хүрэсэлдэһэн нэгэ үнеэн тээшэ ута ташуураар далайжа:

—Тэрэ шолмые бү дахагты! Бү дахагты гэнэб!

* * *

Үдэшэ боложо, наран орохо ойротобо. Баярта үбгэншье үнеэдээ тууугаад, гэртээ бусаба. Үргэн ехэ талада, зэргэлүүлэн табиһан гурбан томо һүриин хажууда малаан сар гансааран үлэбэ. Энэмнай хүрин улаан жүһэтэй, дарагар ехэ эбэртэй, духадаа түхэреэн сагаан толботой, залуухан сар юм. Теэд хэршье залуу һаа, ямаршье бухада мүхөөгөө үгтэхэгүй, ехэл хүнгэн бэетэй, хорой хуһамаг һэггүй харайгаад гарашадаг сар байгаа.

Тииһээр байтарнь наран орожо, хуа сагаан үргэн талые үдэшын боро хараан улам бүри ехээр хушана. Эндэ тэндэ түрүүшын одо мүшэд ялалзаба. Баруун тээһээ бага һэбшээ татаба.

Малаан сар бүхэли үдэртөө шахуу һүриин хажууда зоргоороо байжа, садатараа эдеэлээ. Харин нэгэ иимэ ушарай болоогүй һаа, эндээ үшөөшье удаан байхадаа болохо һэн гээбы. Гэнтэ хоройн газаа тээгүүр, һалхинайнь доогуур нэгэ амитанай бүүр түүр һаршаганан ябахань сарай һонор шэхэндэ торсолдоодхибо. Малаан сар тэрээн тээшэ абяархан, тархяа үргэбэ. Хоройн газаагуур томо һүүзэгэр шоно һүүдэр шэнгеэр бүртытэжэ, маряан һагад аргаахан ябажа ябаба. Ногообтор һүлэмхи хоёр гал хоройн забһараар харагдаба. Малаан сар айһандаа түрүүшээр байраһаашье хүдэлхэеэ болишоод байһан аад, хорой өөдэ шонын һүрэхэтэй сасуу ехэ гэгшээр шуухиран, һүринүүдые тойрон гүйшэбэ. Тиигээд нөөхил харайдаг газараараа хоройгоо дайран барин наярса харайжа гараад, хоёр модоной газарта байһан хотон тээшээ бүхы хаба шадалаараа оодоргобо. Теэд юун ха һэм! Малаан сарай хурданшье һаа, арьяатан шоно бүри хурдан байжа, тэрэниие тиимэшье оло харайлгангүй хүсөөд, амадан һагад бүри хажуугаарнь унжагашан ерэбэ. Шоно сарай хоолойдо аһаха һанаатай һүрэһэн аад, тэрэнэй гэнтэ халба һүрэжэ гэдэргээ харашахадань, харин өөрөө эбэртэнь орошон алдаба. Шонын хурса шүдэнүүд сарай зүүн дала багтань миил багахан сараа оруулжа, шулга татаадхёо. Сар тархяа доогуур хэжэ, эбэрээ жүрылгэн, шонын урдаһаа даб гэбэ. Шоно гэдэргээ һүрэшэбэ. Энэ һамбаандань, сар дахинаа хотон тээшээ харайба. Шуһанай үнэр абаһан шоно хойноһоонь бүри нэтэрүүгээр эрьюулбэ. Бүри хүсүүтэйхэн ябатарнь сарынь ойрохон түглыһэн, талын ганса гэр худар халба буужа, зосоошоо нээлгэтэй үүдээрнь гүйжэ орошобо. Аргаа барагдахадаал ороо юм бэшэ гү гэхэһээ бэшэ, хэлэгүй малай юундэшье тэрээн руу ороһыень яажа мэдэхэб. Гэхэ зуура, шоно бишыхашье зуг татангүй, хойноһоонь һүрэжэ оробо. Юундэб гэхэдэ, энэ гэртэ мүнөө хүн үгы, тэдэнэр гансал зундаа бии болодог гэжэ талын зайгуул һайн мэдэхэ байгаа ха. Теэд талаан дайрахадаа энэнь уланхатаһан арьяатанай тон ехэ эндүү ба саашадаа бүри үхэлынь болоһон юм. Шонын орожо ерэхэдэнь, малаан сар гэдэргээ хаража үрдеэд, урдаһаань эбэрээ тодон, аймшагтайгаар шуухиржа, уухилжа байба. Шонын һүрөө һаань, халтад гэбэл мүргэжэрхихөөр забдажа, гэдэргээ сухарин сухарин, гэрэй газар шалыень түгдэ һолбо гэшхэн байгаа һэн. Шонын һүрэхэеэ халажа ядан байтарнь, сарай гэдэргээ сухариһаар ябатарнь, эгээл тэрэ гэнтын ушар тохёолдошоо— малаан сар хана шударан, гэдэргээ яба ябаһаар зосоошоо нээлгэтэй байһан үүдэ хаажархёо! Хээрын зольбо—сүүбэн шоно гэр соо хаагдаһанаа ойлгоходоо абаха эдихэеэ байһан арьяатан абаряашье алдажа, малаан сараашье орхижо, зүүн хойто углуудаа таарахаяа болёод, гараха, тэрьедэхэ мүрөө бэдэрэн, иишэ тиишээ хараашалдаг, хүдэлдэг болобо. Теэд гараха, тэрьедэхэ газар үгы хэбэртэй. Үүдэн лабаар хаагдашанхай, баруун урда углууда, эгээл тэрэ үүдэнэй хажууда үүдэнэй һахюулшан шэнгеэр томо эбэртэй сар уухилан амадашанхай. Баруун ханада бишыхан шагаабари сайбайна — тэрээгээр хоншооршье багтахагүй. Шоно дээшээ хараба. Гэрэй тэг дундуур утаанай өөдөө гарахын тула хэгдэһэн үрхэ тэбхынэ. Хэсүү байдалда ороһон хээрын зайгуулые наадалһан юумэдэл, огторгойн одо мүшэд тэрэ нүхөөр шагаан эмнисэгээлдэнэ...

... Нилээд удаан саг үнгэрөө. Энэ аймшагтай һүни үргэлжэлһөөр байба. Гэнтын ушаралаар хабтагар хара гэр соо хаагдаһан энэ хоёр аюултай хүршэнэр өөһэд өөһэдынгөө углууда хороһон зандаа: Зүүн хойто углууһаа шонын һүлэмхи ногоон нюдэнүүд ёлойлдоно, баруун урда углууһаа сарай хүндөөр уухилхань дуулдана. Иигээд лэ эдэ хоёр байраһаа хүдэлэнгүй, үглөөгүүр болотор энэл зандаа байхань гээшэ гү? Үгы даа, арайшье тиимэ бэшэ байшоо. Орой болохо тээшэ шоно улам бүри тэсэбэригүй боложо, нарата һайхан, гэгээн сагаан үдэрэй мандахаһаа, үхэр малаа тууһан Баярта үбгэнэй ерэхэһээ айһан хэбэртэй. Тиигээд шэмээгүйхэнөөр углууһаа гаража, наашаа хоёр жаахан алхам абаадхиба. Шонын нюдэнүүд дүтэ болоодхибо, теэд малаан сар сухалтайгаар шуухиран, арьяатаниие низа мүргэжэрхихөөр бэлэн байгаа һэн.

Шоню һүрэшэбэ—малаан сарай урдаһаа бэшэ, харин хаалтаһаа гараха һанаатай үрхэ өөдэ һүрэһэн байгаа. Теэд гэрэй үрхэ юун тиимэ шонын һүрэжэ гараадхихоор набтар байхань һэм. Шоно урда хүлөөрөө дараансын үзүүр миил һард байса һабардаад унаха зуураа, малаан сарта сами руугаа, углууда хүрэтэр хиидэшэтэрээ мүргүүлбэ, ган-гуи гээд лэ тиишээ абяагүй болошобо. Гансал нюдэниинь ехэ бага болон ялалзана. Дахин һүрэхэ аргань һалаа, хойто хүлынь бэеэ даахаяа болижо, газараар шэрэгдэшоо. Малаан сар шонын нюдые алдангүй гэтээд, углуудаа хүдэлэнгүйхэн байжал байна. Шоношье хүдэлнэгүй.

Намарай һүниин уташье гээшэнь аргагүй, тин тииһээр арайхан гэжэ үүр хяраалха тээшээ болобо. Талын дундахи хабтагар хара гэр соо үүрэй толоной гэрэл улам бүри ехээр ороно. Һүниин харанхы нимгэржэ, углуу булангаар, сүүбэн шонын ба малаан сарай саагуур хоргодон, шэбээлэн талиина. Хаалтаһаа мултаржа шадахаяа болиһоноо мэдэһэн арьяатан шоно урда хүл дээрээ сомсойн һуужа, тархяа сэхэ өөдэнь үргөөд, «А-о-о-у-у-у-а-а...» гэжэ хүн амитанай нюрга руу заригад гэжэ дагжа һүрэмэ һүртэй муухайгаар улиба. Энэ уншарагтай абяан урдахи нарһан тужа ой хүрэтэр сууряатаад замхашаба. Тэндэһээ ямаршье харюу дуулдабагүй.

* * *

Үүр хяраанаар газаашаа гаража ябаһан Баярта үбгэн Хулһата нуурай саагуурһаа гэнтэ энэ уншарагтай абяа дуулажа, зуд ехээр залд гэбэ. Үбгэжөөл сартаа һанаагаа зобожо, бүхэли һүниндөө мүртэй унтаагүй, хэды дахин бодожо, хорой хуһамаг руугаа ошожо хараа. Теэд сарынь үгыл аад үгы. «Шонодо барюулаа гү, али һүриингөө ойро хоношоо гү?» гэжэ байжа һанаад, үглөөгүүр эртэ бэдэржэ ошохо гэжэ шиидэһэн һэн. Харин мүнөө шонын улихые дуулахадаа:

—Тархи халаг! Хайран сар шонодо барюулаал хаям даа,—гэжэ дуугарба. Тиинэн бэеэрээ хээр морёо зутар түргэн эмээллэжэ унаад, буугаа үргэлөөд, үүрэй толон өөдэ үгсысэ хатаргаба.

—Ээ, тархи халаг. Хайран сар. Һеэншье олдоһой даа. Юрэдөө үбгэрхэ бүреэ ухаагүй болоо гээшэ гүб? Үдэшэндөө ошожо асархаяа ябабиб, ерэнэ аабза гээд юундэ һуугаа гээшэбиб, халаг,—гэжэ гэмэрэн гэмшэн, Баярта үбгэн морёо гамгүйгөөр шабхуурдана.

Удангүй, мүнөөхи һүринүүдтэ хүрэжэ ерээд, тойрон хараадхиба. Амидышье юумэ үгы. Мүршье харагданагүй. Гансал бурзан сагаан хюруу сыдынэ. Оршон тойрон харахадань, тала дайда баһал дунгигар сагаан. Гайхахадаа Хулһата нуурай эрьеэр, ойн захаар ошожо байжа бэдэрбэ. Үгы. «Али ондоо хорой хото соо орошоһыень хараагүй гээшэ гүб?» гэжэ бодоод, Баярта үбгэн һөөргөө, гэр тээшээ дугшуулба. Зундаа үбһэшэнэй байдаг гэртэ дүтэхэнүүр таража ябатарнь, гэнтэ мориниинь хуухиран будхажа, шүүд унагаажархин алдаба.

—Ямар шүдхэрһөө үргэнэ гээшэб? —гэжэ гайхаад, Баярта үбгэн моринһоо буужа, сэргэдэ уяжархёод, гэр тээшэ ошобо. Мориниинь шэхэеэ үргөөд, гэр худар хаража шуухиран байба.

Баярта үбгэн гэрэй ойро ошоходоо гэр соо нэгэ юумын уухилхые дуулажа, «ямар зайламарынь эндэ ороод, үүдээ хаагаад байна гээшэб?» гэжэ һанаадхиба, тиигээд абһаар үүдэн руунь ошонгүй, баруун ханын жаахан нүхөөр шагааба.

—Үү татай!—гэжэ үбгэжөөл баһа ехээр залд гээд, гэдэргээ болошобо. —Шоно лэ! Сиилыһэн хүхэ зольбошни хаанаһаа эндэ ороо гээшэб?

Дахин шагаахадаа баруун урда углууда уб улаан нюдэтэй малаан сарайнгаа байхые обёоржо, гайхахын ехээр гайхаба. Сарай нарба һарнаг һарнаг гэжэ ехээр хүдэлнэ, тэндэһээ хүндэ шуухираан дуулдана.

—Ай, хөөрхэймни. Энэ хүхэ зольботой, харанхы һүниин зайгуултай, арьятан дайсантай сугтаа хоноо гээшэ гү? Яажа барюулаа, эдюулээгүй гээшэб, баарһамни,—гэжэ гүбэр шэбэр дуугаржа байгаад, Баярта үбгэн мэгдэһэндээ эжэлүүдгүй һалганаһан гараараа ара мүрэһөө буугаа абажа, тобшо һомоор һомолбо. «Зай, һүниин зоргоор һүүдэлзээшэд, абаха эдихэеэ ангалзаашад. Абагты, эдигты, ундытнай харяаха, шаранхытнай тарааха юумэ энэ байна» гээд, үбгэжөөл бишыхан шагаабаряар буугайнгаа ама хэжэ, шонын тархиие шагааба. Шоно нюдөө анин хуумагад гэжэ хэбтээдхибэ. Тэрэшье бэзэ—буу нэержэ, гэр соо хүхэ манан утаан дүүрэшэбэ.

* * *

Нэгэ хэды болоод байхада Баярта үбгэн малаан сараа туугаад, гэртээ бусажа ябаа һэн. Тэрэнэй нюурынь оройдоо уршалаагүй гэхээр, мэрэ мэлигэр боложо маһайшанхай. Үбгэжөөл холуур, саагуур шэртэжэ, аман соогоо дуу гүнгэнэн ябана. Удангүй гүүртэеэ хүрэжэ ерээд, гүүртые даагшада, һаалишан бүхэндэ баяртайгаар хөөрэнэ:

—Малаан сарни нэгэ сүүбэн шоные гэр соо хаагаад, хүдэлхэеэ болиторнь мүргэжэрхёод байбал даа. Хари, һүрхэйхэн лэ сар гэжэ үнинэй мэдэгшэ һэм...

Тиигээд малаан сарые ондоо малшанда даалгаха тухай гүүртые даагшын нэгэ юумэ ойлгомторгүй дуугархадань, Баярта үбгэн сухалаа хүрэн алдаба:

—Зай, зай. Хожом хэлээрэй. Мүнөө сүлөөмгүй, малаа гаргахамни. Ошожо, тэрэ шоныешье асараа һааш болохол байгаа...

Ставропольско хизаар. Хойто Кавказай курортнуудта амархын тулада оронойбүхы заха булангуудһаа ажалшад үдэр бүри олооро ерэдэг. Эндэхи олон санаторинууд заһабарилагдаһан ба үргэдхэгдэһэн байна. Гансахан лэ Кисловодск курортдо мүнөө жэлдэ 140 мянга гаран хүн амарха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ВЦСПС-эй Кисловодскдохи № 3 санатори.

ТАСС-эй фотохронико.

Оперо ба баледэй театрын артистнар гастрольдо гараба

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын артистнар Дальна Восток гастрольдо гараба. Тэдэнэр Благовещенск, Хабаровск, Владивосток, Урда Сахалинай ажалшадта зүжэг, концерт харуулха байна. Тэдэнэй репертуарта М. Глинкын «Иван Сусанин», СССР дотор түрүүшынхээ манай театрын сценэ дээрэ табигдаһан композитор К. Корчмарёвой «Дитя радости», татарска композитор Ф. Ярулинай «Шурале» (Леший) гэжэ балет-сказка ба бусад хамта дээрээ арбан долоон оперо болон баледүүд ороно. Энээнһээ гадна, артистнар городуудай промышленна предприятинууд, фабрика, заводуудай клубуудаар, мүн шэнэ ба боро газар дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа колхозникууд болон механизаторнуудта концерт харуулха байна.

Театрын коллектив байгша оной сентябрь һара болотор гастрольдо ябаха.

Н. Маторин.

Һурагшадай туһаламжа

Шэбэртын дунда һургуулиин (Бичура) 100 шахуу һурагшад воскресник хэжэ «Коммунизм» колхозой сабшалан дээрэ хүдэлмэрилбэ.

Эдэнэр сабшалангай ехэхэн талмайе шулуу, бургааһанһаань сэбэрлэһэн байна. Тиихэдэ тэдэнэр баригдажа байгаа шэнэ фермын һуури табилсажа, барилгашадта туһаламжа үзүүлээ. Эндэ һурагшад Г. Цыденов, Н. Содномов, Б. Миронов, Ц. Бадмаева, О. Бадмаева болон бусад һайнаар ажаллаа.

С. Насыкова,
Н. Бальжинова.

Оройтожо ерэһэн хабар

(Фенологой тэмдэглэл)

Энэ жэлдэ хабар ехэ оройтожо ерээ. Март һарада нёдондонойхидо орходоо һураггүй ехэ саһан ороо. Мүн апрелиин түрүүшын хахадташье саһан ороһон байна.

Улан-Удэ шадар хабарай түрүүшын сэсэг-ургы апрелиин 29-дэ, нёдондонойхидо орходоо 6 үдэрөөр хожомдожо сэсэглээ. Апрелиин 30-да шара сэсэг сэсэглээ. Сэлэнгэ мүрэнэй ольторогууд дээгүүр улаан бургааһан, уляангир гүлгэлжэ захалаа.

Майн 2—3-най үдэрнүүдтэ галуу, нугаһад һүрэг һүрэгөөрөө халуунай оронһоо ерэжэ эхилээ. Майн 4—5-һаа хойто урда зүгһөө дулаан һалхин үлеэжэ, агаарай температура 5 градусһаа 14 градус хүрэтэр дулаан болоо. Дулаархатай сасуу элдэб янзын ургамалнууд түргэн ургажа, мойһон, яблони гүлгэлжэ байна. Мүн майн 6-да ороһон бороогой һүүлээр ногоон гансата гаража эхилээ. Майн 8-да үшөөһэн, 9-дэ уляаһанай набшаһан задараа. Дулаархатай хамта элдэб янзын хорхой сохонууд, эрбээхэйнүүд, илааһан гэхэ мэтэ олошорно.

Майн түрүүшын арбан хоногто республикын колхозууд эртын тарилга хэжэ дүүргээ шахуу. Майн 10-даар газарай хүрьһэн 10 таран градус хүрэтэр дулаасажа, Иволгын аймагай колхозууд, кукурузаяа жэгдэрэн тарижа эхилбэ.

И. Котов.

Япониин ба КНР-эй хоорондохи худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

ПЕКИН, майн 11. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна. Японидо Хитадай худалдаа наймаанай мисси байгуулхые зүбшөөхэб гэжэ японско премьер-министр Хатоямын парламентын заседани дээрэ хэлэһэн тухай токийска хэблэлэй мэдээсэлнүүд соо заагдана.

Парламентын доодо палатын бюджетнэ комиссиин асуудалда харюусахадаа Хатояма иигэжэ хэлээ: «худалдаа наймаа үргэдхэхэ шухала байһан дээрэһээнь Японидо Хитадай худалдаа наймаанай мисси байгуулха ябадал зүбшөөнгүй байжа бидэнэр шадахагүйбди. Энэ асуудалаар оролдолго гаргахаб гэжэ японо-хитадай худалдаа наймаа хүгжөөлгэдэ туһалха талаар японско парламентска лигиин гэшүүдтэ би найдуулаа һэм».

Польшын предприятинуудта уралан нарижуулагшадай хүдэлөөн дэлгэрнэ

ВАРШАВА, майн 11. (ТАСС). Польско хэблэлэй агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, эдэбхитэй уралан нарижуулагшадай бүхэпольско зүблөөн Познаньда болоо. Тэрээн дээрэ уралан нарижуулагшадай ба ухаалан зохёогшодой хүдэлөөнэй дүнгүүд гаргагдаһан байна.

Уралан нарижуулгын 159 мянган дурадхал үнгэрэгшэ жэлдэ үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Тэрэнэй ашаар арадай ажахыда 700 миллион үлүүтэй злотых алмагдаһан байна.

Польшодо ород хэлэ шудална

ВАРШАВА, майн 11. (ТАСС). Польско Арадай Республикын ажалшад ород хэлэ улам ехээр һонирхон шудалдаг боложо байна. Польско хэблэлэй агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор ород хэлэ шудалха 7,5 мянга шахуу кружок мүнөө Польшодо хүдэлмэрилнэ. Тэдэ кружогуудта 120 мянга шахуу хүн һурадаг юм.

Советскэ Армиин дуунай ба хатарай ансамбль Чехословакида концертнүүдые харуулна

ПРАГА, майн 11. (ТАСС). Чехословакиин сүлөөлэгдэһөөр 10 жэлэй ойе һайндэрлэлгын үедэ Советскэ Армиин дуунай ба хатарай улаан тугта А. В. Александровой нэрэмжэтэ ансамбль Прагада концертнүүдые харуулжа, ехээр һонирхогдоо. «Спартак-Соколово» гэжэ стадион дээрэ ансамбль гурбан ехэ концерт харуулаа. Тэрээндэнь 75 мянга үлүүтэй хүн суглараа.

Чехословакиин арадай дуунуудые чешскэ ба словацка хэлэнүүд дээрэ, «Прага илалтын үдэртэ» гэһэн хатарай сюитые ансамблиин дуулахада сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаһан ба сүлөөлэгшэ Советскэ Армиие халуунаар амаршалһан байна.

Данида бүтээгдэһэн судна Советскэ Союзда дамжуулан үгтэбэ

КОПЕНГАГЕН, майн 10. (ТАСС). Советскэ Союзай захилаар «Бурмейстер ог Вайн» верфьдэ «Рефрижератор № 9» гэжэ судна барилга дүүргэгдэбэ. Энэ судна дээрэ туг үргэлгын ба тэрэниие советскэ түлөөлэгшэдтэ дамжуулан үгэлгын ёһолол үсэгэлдэр Верфьдэ болобо. СССР-һээ Данида байдаг посланник И. Г. Сысоев, худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ И. С. Степанов, миссиин ба худалдаа наймаанай түлөөлэгшын зургаанай хүтэлбэрилэгшэд, тэрэшэлэн фирмын дирекциин түлөөлэгшэд, судна барилгада хабаадалсаһан хүдэлмэришэд энэ ёһолол дээрэ байлсаа.

Япониин нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай федерациин съезд

ТОКИО, майн 11. (ТАСС). Японско радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор Япониин нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай федерациин 13-дахи съезд Токиодо нээгдээ. Стачка хэлгын Центральна комитедэй элидхэл съезд дээрэ уншагдаа. Салин хүлһэ нэмээхын түлөө тэмсэл мүнөө жэлдэ бүри эмхи гуримтайгаар үнгэрэгдэдэг болоо, зарим ушарта шахтёрнууд илалта туйлаа гэжэ тус элидхэл соонь тэмдэглэгдэнэ.

Съезд хадаа 1955 ондо ябуулагдахэ программые зүбшэн хэлсэхэ ба профсоюзай хүтэлбэриие һунгаха байна.

Индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин Бүхэиндийскэ комитедэй сесси

ДЕЛИ, майн 10. (ТАСС). Индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин Бүхэиндийскэ комитедэй сесси үсэгэлдэр Берхампурта (Орисса штат) нээгдээ.

Азиин ба Африкын оронуудай Бандунгда болоһон конференциин батлан абаһан декларациие комитет нэгэн дуугаар һайшаагаа.

Урда Вьетнамдахи байдал

ПАРИЖ, майн 10. (ТАСС). Франс Пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор урда Вьетнамай засагаархид хэдэ хэдэн французска газетэнүүдые, тэрэ тоодо «Монд», «Франс-суар», «Фигаро», «Пари Пресс-Энтрансижан» ба бусад газетэнүүдые Урда Вьетнам дотор тараахые хориһон байна.

Правительствода эсэргүүсэдэг «Бинь-Ксюен» гэжэ шажанай бүлэгэй зөөриие Нго Динь Дьемэй правительство баалалтаар хуряан абаһан байна.

Урда Вьетнамай правительствын составта һэлгэлтэ болобо

ПАРИЖ, майн 10. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Сайгонһоо дамжуулһанай ёһоор урда Вьетнамай правительствын составта Нго Динь Дьем һэлгэлтэ оруулаа. Тэрэ хадаа премьер-министрын тушаалые дааһан зангаараа үлэхэ зуураа, оборонын министерствые өөрөө хүтэлбэрилхэ болоһон байна. Ву Ван Мау гадаадын хэрэгүүдэй министрээр томилогдоо. Дотоодын хэрэгүүдэй министрын тушаалые Буй Вань Тинь дааха болоһон байна.

Авиационно гэмтэлгэнүүдһээ боложо Бельги 110 самолёдоо алдаба

БРЮССЕЛЬ, майн 11. (ТАСС). Национальна оборонын министерствын бюджедэй талаар бельгийскэ депутадуудай палатын гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин элидхэл соо иигэжэ мэдээсэгдэнэ. 1955 оной турша соо авиационно гэмтэлгэнүүдэй болоһонһоо уламжалан 1952 онһоо хойшо Бельгиин агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд 110 самолёдоо алдаһан байна. Тусхайлбал, 1954 оной эхинһээ хойшо энэ оной май хүрэтэр 40 самолёт бута һүрэн унаа. Тиихэдэ 25 хүн үхэһэн байна.

Хронико

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1955 оной майн 5-най Указай ёһоор Бурят-Монголой АССР-эй Закаменай аймагай Улекчинэй сельскэ Совет Ториин аймагта оруулагдаба.

Редакторай орлогшо
О. Г. ГОМБОЕВ.

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРТА

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«**Михайло Ломоносов**» (10 ч. 30 м., 14 ч. 30 м. ба 20 ч. 30 м.), «**Пятеро с улицы Барской**» (12 ч. 30 м., 16 ч. 30 м.), «**Антуан и Антуанетта**» (18 ч. 30 м.), «**Танцующий пират**» (22 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря —27-37, партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00453. **Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.** Зак. № 2739.